

СВОБОДА

Видає Український Народний Союз

Пам'ятаймо
про
Україну!

Рік 129, ЧИСЛО 42, П'ЯТНИЦЯ, 21 ЖОВТНЯ 2022 РОКУ

1893

Vol. 129, No. 42, FRIDAY, OCTOBER 21, 2022

\$2.00

Хроніка війни в Україні

Протягом цього тижня Київ три дні поспіль зазнавав атак. 18 жовтня після російських ракетних ударів пошкоджені два об'єкти критичної інфраструктури, загинули три людини. У деяких районах міста були проблеми з електро- та водопостачанням. 19 жовтня іранські дрони-камікадзе, запущені російськими військовими, поцілили в житловий будинок в центрі міста, загинуло п'ятеро людей. Останнім часом російські війська посилюють обстріли об'єктів енергетичної інфраструктури України. Для атак вони використовують крилаті ракети, ракети протиповітряної оборони „земля-земля“ та надані Іраном дрони-камікадзе „Shahed-136“. Під час масованої російської атаки минулого тижня були пошкоджені 15 об'єктів критичної інфраструктури.

19 жовтня в Україні дали старт новому проєкту з відновлення радянської техніки для підрозділів територіальної оборони. Він отримав назву „Тачки для ТРОкачки“. Спочатку забрали перші сім машин із військових складів Збройних сил України. Далі продовжують ремонтувати бойові машини.

Окупаційна адміністрація, яку росіяни сформували в Херсонській області, закликала мирне населення до евакуації на лівий берег Дніпра. „Губернатор“ Володимир Сальдо 18 жовтня анонсував „широкомасштабний

(Закінчення на стор. 6)

Про результати шостої зустрічі в Рамштайні

КИЇВ. – Міністер оборони Олексій Резніков повідомив, що незабаром Україна отримає нові системи протиповітряної оборони – норвезькі зенітні ракетні комплекси NASAMS, які призначені для знищення маневруючих цілей на малих і середніх висотах.

Міністер оборони також розповів про деталі шостого засідання „Ukraine Defence Contact Group“, яке відбулося у Брюсселі, неформальної зустрічі міністрів оборони країн НАТО та низки двосторонніх переговорів з міжнародними партнерами. О. Резніков запевнив, що країни формату Рамштайн і НАТО розширять підтримку України.

Україна вже опанувала понад 300 стандартів НАТО і продовжує здійснювати одну з наймасштабніших трансформацій сил оборони з часів Другої світової війни, до того ж – під час активної фази бойових дій.

Одразу за підсумками „Рамштайну-6“ міністер оборони США Ллойд Остін та голова об'єднаного комітету начальників штабів США генерал Марк Міллі публічно визначили основні пріоритетом надання допомоги у створенні інтегрованої протиповітряної та протиракетної системи захисту українського неба. Цей потужний сигнал отримали понад 50 країн, які зараз розглядають варіанти участі у цій роботі на практичному рівні.

Українська правда

Україна повернула з російського полону 108 жінок

Україні вдалося провести масштабний обмін полоненими. Цього разу додому повернулися 108 жінок. Керівник Офісу президента Андрій Єрмак підкреслив, що це був перший суто жіночий обмін. Додому повернулися 35 захисниць із ЗСУ, 32 представниці Військово-морських сил, 12 жінок із Територіальної оборони, 8 – із Національної гвардії, включно з 2 із „Азову“, 5 – із Державної спеціальної служби транспорту, 4 – із Державної прикордонної служби України та 12 цивільних. Усі звільнені з полону пройдуть медичний огляд та реабілітацію.

Глава ОПУ додав, що людей захоплювали в полон за те, що ті перевозили гуманітарну допомогу для дітей-сиріт. Також звинувачували їх у „шпигунстві“ й „тероризмі“.

„Це був нервовий обмін. Надто багато деталей і моментів, які могли вплинути на процес, змінити його хід. При обмінах завжди багато ризиків, які треба прораховувати від моменту під-

З російського полону повернулися 108 жінок (Фото: Facebook/ Андрій Єрмак)

готовки та під час самого процесу“, – підкреслив А. Єрмак.

У Координаційному штабі з питань поводження з військовополоненими повідомили, що найстарший зі звільнених полонених – 62 роки, наймолодший –

21 рік. Серед звільнених жінок 37 раніше були евакуйовані з „Азовсталі“. Додому повертаються також захисниці, відзначені державними нагородами.

Радіо Свобода, Facebook/ Андрій Єрмак

Зустріч українців із сенатором Шумером

Сенатор Чак Шумер з учасниками зустрічі представників української і проукраїнської громади. (Фото: Ірина Макарова)

Мирослава Роздольська

НЮ-ЙОРК. – На Брайтоні 10 жовтня відбулася зустріч представників української і проукраїнської громади цієї околиці

Брукліна з найбільш впливовим сенатором-демократом Чаком Шумером. Його реакція на терористичні атаки московських окупантів, здійснені у ці дні, була такою ж сповненою гніву,

як кожного з нас українців. Підготовлені питання про визнання Росії державою-терористом на офіційному рівні, про

(Закінчення на стор. 2)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ Примусові депортації українців

КИЇВ. – Росія продовжує проводити масові примусові депортації, що, ймовірно, становлять цілеспрямовані етнічні чистки на додачу до порушення Конвенції ООН про запобігання злочину геноциду та покарання за нього, йдеться у звіті американського Інституту вивчення війни (ISW). Віце-прем'єр-міністр Росії Марат Хуснулін 14 жовтня заявив, що кілька тисяч дітей з Херсонської області вже перебувають в інших регіонах Росії. Російська влада відкрито визнала передачу дітей з окупованих територій України на усиновлення до російських сімей у спосіб, який може становити порушення Конвенції про запобігання злочину геноциду та покарання за нього. Крім того, російська влада може брати участь у ширшій кампанії етнічних чисток шляхом депопуляції української території через депортації і повторне заселення українських міст завезеними російськими громадянами. Проекти реконструкції Маріюполя призначені для розміщення десятків тисяч росіян, які переїдуть з Росії. Окупаційна російська влада Херсона звернулася до керівництва Росії з проханням про допомогу в організації виїзду жителів окупованої частини Херсонщини до сусідньої Росії „для відпочинку і навчання“. В окупованій частині Херсонської області відбувається примусова депортація до окупованого Росією Криму. З початку повномасштабного російського вторгнення понад 1.6 мільйона українців примусово депортовані в Росію. (Радіо Свобода)

■ Посольство США засудило обстріл

КИЇВ. – 17 жовтня вранці Росія знову здійснила масований обстріл України. Цього разу – з використанням дронів-камікадзе. Посольство США відреагувало на ранкові удари по Києву: „Чергові відчайдушні та ганебні атаки Росії сьогодні вранці проти мирних жителів та цивільної інфраструктури. Ми захоплюємося силою та стійкістю українського народу. Ми будемо з вами стільки, скільки потрібно“. Під час атаки дронів на Київ загинуло подружжя. Жінка була вагітна на шостому місяці. Загалом зранку на Київ летіли 28 випущених російськими військами дронів. („BBC“, Радіо Свобода)

■ Триває акція „Ліси єднання“

КИЇВ. – В Україні та світі в межах акції „Ліси єднання“ висадили 1 млн дерев, в ініціативі взяли участь 5,000 осіб 32 країнах та 10 областях України. Про це повідомило 17 жовтня Міністерство закордонних справ. Акція відбулася у межах глобальної ініціативи „Greening of the Planet“. Учасників з усього світу та з різних куточків України, які одночасно розпочали садити „Ліси єднання“, вдалося з'єднати завдяки телемосту. Організаторами акції виступили благодійний фонд „Озеленення України“, громадська організація „Добро. Дій“. Акція почалася 13 жовтня за підтримки Львівської обласної державної адміністрації, Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України, Державного агентства лісових ресурсів України та МЗС. Акція має символічне значення: підтримати героїв, які боронять Україну на фронті, і вшанувати пам'ять загиблих в боях за Батьківщину. (Укрінформ)

■ „Укрпошта“ оголосила конкурс

КИЇВ. – 16 жовтня „Укрпошта“ оголосила конкурс на створення ескізу нової поштової марки „З Різдва Христовим та Новим роком!“. Ескізи можна надсилати до 25 жовтня включно. Найкращий з них буде відтворений на новій поштовій марці. Серед вимог до ескізів – наявність основних різдвяних та новорічних символів, традиційних українських святкових атрибутів; національний колорит задля пробудження найтепліших асоціацій; малюнок чи графічний макет в електронному вигляді у форматі JPEG, 300 dpi. До Дня захисників та захисниць України випустила марки „Слава Збройним силам України!“. (Укрінформ)

ПОДІЇ В УКРАЇНІ

„Велта“ замінить російський титан

Світлана Орел

КРОПИВНИЦЬКИЙ. – Гірничодобувна компанія „Велта“ володіє Бирзулівським та Лікарівським родовищами ільменіту (титанової руди) в Новомиргородському районі Кіровоградської області.

„Велта“ має 2 відс. світового ринку поставок ільменіту та 35 відс. видобутку на українському ринку, є постачальником близько 10 відс. обсягу найбільшого в світі американського споживача титанової сировини – компанії „Chemours“.

У 2017 році компанія заснувала науково-дослідницький центр „Velta RD Titan“, метою якого була розробка нового методу переробки титанової сировини. У 2019 році вона подала свої перші патентні заявки з революційним методом отримання титану в патентні бюро США та України.

Команда „Велти“ 11 жовтня презентувала „Velta Ti Process“ на конференції „Titanium USA“ в Орландо, найбільшій конференції Міжнародної титанової асоціації.

Ось як цю подію прокоментував засновник „Велти“ Андрій Бродський: „У сучасному озброєнні титан грає ключову роль. Без титану не можна робити ракети, літаки, підводні човни, навіть сучасні гаубиці зі снарядами. Процес виробництва металічного титану у світі дуже складний та має назву „Кролл процес“. Він настільки складний та брудний, що його використовують лише шість країн світу на восьми підприємствах.

Так склалося, що найбільший виробник титану – російська оборонна корпорація ВСМПО-Авісма.

Мета нашої компанії звучить досить просто: Росія не повинна виготовляти титан, а тим паче його продавати до США та Європи! Треба терміново зробити так, щоб російська оборонка більше не могла виробляти ракети, які вбивають наших мирних громадян, та снаряди, що б'ють по наших ЗСУ у полях. Саме тому ми найняли у США одну з провідних лобістських компаній, і я впевнений, що разом з американськими друзями ми зможемо зупинити потік російського титану та замінити його на український у всьому світі!

Кожен промовець на конференції в Орландо, а це найбільші світові виробники воєнної техніки, воєнної та комерційної авіації, наголошували, що війна в Україні має великий вплив на ринок титану. Від розуміння, що в найкоротші строки необхідно створювати нові безпечні ланцюги постачання титанової сировини та титану (без Росії та Китаю) до очікуваного сплеску на ринку виробництва зброї та воєнної техніки, спровокованого війною в Україні.

Швидкий вихід лише у нових технологіях. Ми розробили цілий комплекс іноваційних рішень з виробництва доступних порошків титану та його сплавів, які збираємось використовувати у найсучаснішому металургійному виробництві.

До 2022 року ми прагнули зробити Україну першою країною у світі, яка виготовляє кінцеві вироби цивільного призначення з доступного, зеленого титану для мирного використання цього металу. Та нині „Velta Ti Process“ – це наша відповідь на допомогу нашого союзника США та інструмент фатального ураження нашого ворога“.

Верховна Рада України визнала окупацію Ічкерії

КИЇВ. – 18 жовтня Верховна Рада України визнала Чеченську Республіку Ічкерія тимчасово окупованою Росією та засудила міжнародні злочини під час чеченських воєн, політику геноциду чеченського народу. За відповідну ухвалу проголосували 287 депутатів. У постанові йдеться, що чеченська територія була окупована Росією внаслідок збройної агресії, скоєної на порушення Статуту ООН.

Політемігрант Ахмед Закаєв, глава уряду Ічкерії у вигнанні, розцінив рішення Верховної Ради як історичну подію для чеченців і для всіх пригноблених Кремлем народів. 14 жовтня у Києві пройшов Форум окупованих народів Кавказу. Учасники представляли Абхазію, Грузію загалом, Адигею, Дагестан, Крим, Інгушетію, Татарстан, Черкесію та Ічкерію. Учасники форуму звернулися до лідерів та парламентів країн-членів ООН із зверненням про визнання права на самовизначення народів Кавказу, які насильно утримуються Росією.

6 жовтня Верховна Рада 322 голосами прийняла ухвалу про підтримку права на самовизначення народів Росії. У документі наголошується, що тоталітаризм та авторитаризм російської влади становлять загрозу вільному, демократичному

розвитку народів Росії та реалізації їхнього права на самовизначення, а її імперська політика несумісна зі статутом ООН, загальновизнаними нормами та принципами міжнародного права. Парламент закликав міжнародне співтовариство до вжиття всіх необхідних заходів для припинення переслідування кремлівським режимом лідерів та членів національно-визвольних рухів, припинення практики депортації та внутрішнього переміщення громадян Росії з метою спотворення етнічного складу регіонів, беззастережного гарантування росіян прав на вільне вираження поглядів мирних зборах, свободу об'єднань, свободу совісті та віросповідання, а також на забезпечення вільного розвитку традицій та культурної самобутності народів Росії. Верховна Рада закликала до посилення всебічної підтримки України для її перемоги у російсько-українській війні з подальшою деімперіалізацією Росії та деколонізацією народів.

Зараз на боці України офіційно є чотири чеченські батальйони – три з них перебувають у складі ЗСУ та Іноземного легіону, ще один добровольчий батальйон ім. Шейха Мансура воює з 2014 року.

Укрінформ

Зустріч українців...

(Закінчення зі стор. 1)

кваліфікацію воєнних злочинів Росії в Україні геноцидом, про надання ще більше зброї Україні знаходили глибоке розуміння і запевнення в тому, що він, як справжній друг України, прикладе до цього всіх зусиль.

Розмова про пришвидшення розгляду еміграційних питань, зокрема, щодо отримання дозволу на працю для українських біженців також була в числі першочергових. Заторкнули і питання про створення українського освітньо-культурного центру в Брукліні для потреб громади.

Щиро дякуємо Матильді Фронтус, яка була модератором зустрічі за те, що зорганізувала її, Анжелі Кравченко, президентці одного з демокра-

тичних клубів Брукліна за ініціативу в її проведенні і велику організаційну роботу в підготовчий період, а також Михайлові Савківу, очільнику Української національної інформаційної служби УККА за уділений час на ZOOM для групи „Нової української хвилі“ під час приготування зустрічі з сенатором та визначення пріоритетних питань щодо підтримки поданих на розгляд Конгресу США стратегічних законопроектів.

Виконавчий директор Брайтонської асоціації управління районом Олена Махніна подбала про спільну гостину в ресторані „Татяна“, де відбувалася зустріч, а від суботньої школи українознавства „Нова хвиля“ була приємна нагода подарувати сенаторові Шумеру українську вишиванку. Він пообіцяв одягати її на важливі події і, зокрема, у день вшанування жертв Голодомору, що відбудеться 19 листопада у соборі св. Патрика.

Прибрали останній радянський пам'ятник

У Кропивницькому прибрали останній радянський пам'ятник.

Світлана Орел

КРОПИВНИЦЬКИЙ. – 14 жовтня, у День українського козацтва, захисників та захисниць України, створення УПА, у Кропивницькому прибрали останній радянський пам'ятник – “Героям громадянської та Великої вітчизняної воєн”, який знахо-

дився у сквері Слави.

Довгий час цей монумент не знімали, точилися дискусії, як пристосувати його до нинішніх реалій. У минулому році з пам'ятника прибрали серп і молот, та гасло „За власть советов!”. Але громадська думка схилилася до того, аби фігури цим борцям демонтувати повністю.

Окупанти перестріляли свої

16 жовтня російська незалежна агенція Грани.ру подала вістку про подробиці бійні на військовому полігоні у Солотях Білгородської області в Росії.

Під час проведення заняття з вогневої підготовки з особами на полігоні в селі Солоті вбито 28 людей, поранено 16. Один із стрільців мав кулемет, ще двоє – автомати, а решта військових у цей час були беззбройними. Проросійський блогер Анатолій Шарій опублікував фотографії з полігону, на яких видно тіла вбитих. За його інформацією, стрілянина вчинили громадяни Узбекистану. Водночас видання „База“ стверджує, що двоє нападників були громадянами Таджикистану.

Їм видали зброю, відправили в частину, чотири дні вони були там, потім на вогневих позиціях почали всіх стріляти. Постріляли 28 людей, снайпер убив їх.

Усе почалося з того, що троє солдатів – азербайджанець, дагестанець та адигеєць – спробували написати рапорти про відмову від служби. Тоді підполковник Андрій Лапін зібрав усіх військових і почав говорити, що це священна війна. Таджики А. Лапіну у відповідь сказали, що священна війна – це коли війна мусульман із невірними. А. Лапін

Вбиті вояки на полігоні в Солотях. (Фото з сайту Грани.ру)

відповів: „Аллах, значить, слабак, якщо він не дозволяє воювати за ту країну, якою ти дав присягу“. Це найбільше і зачепило, хто там стояв на плацу. Коли військових відправили на стрільбище, троє контрактників застрелили А. Лапіна і потім відкрили безладну стрілянину.

Мусульманам вони сказали відійти убік. Двох застрелив прапорщик Семенов, який у момент стрілянини перебував у кімнаті, де зберігаються ящики з патронами, і вийшов на постріли.

На полігоні у Солотях перебуває багато мобілізованих мешканців Брянської області. На початку жовтня понад 100 мобілізованих жителів Брянщини, які перебувають у Солотях, відмовлялися їхати на війну до України. Мобілізованих хотіли відправити до Донецької області відбивати Лиман.

Краєвид після деокупації

На Харківщині так багато трупів російських солдатів, що їх не встигають прибирати. У Куп'янському районі вони досі залишаються лежати узбіччям та дорогами. (Фото: Дмитро Галко)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ Без візи до Індонезії

КИЇВ. – 14 жовтня Кабінет міністрів України на засіданні затвердив угоду з урядом Республіки Індонезія про взаємне скасування візових вимог. Угодою передбачено можливість громадян держав договірних сторін, які користуються дійсними паспортами для виїзду за кордон, в'їжджати, прямувати транзитом і перебувати на території держави іншої сторони без віз строком до 30 днів протягом кожної візити громадян України в Індонезію; до 30 днів протягом 60 днів для поїздок громадян Республіки Індонезія в Україну. Наприкінці червня міністри закордонних справ України й Індонезії Дмитро Кулеба і Ретно Марсуді підписали Угоду між Кабінетом міністрів України та Урядом Республіки Індонезія про скасування візових вимог для короткострокового перебування. (Укрінформ)

■ В пам'ять Соломії Крушельницької

КИЇВ. – 17 жовтня Національний банк України випустив пам'ятну монету до 150-ліття української оперної співачки Соломії Крушельницької. На аверсі монети – зображення С. Крушельницької в сценічному образі Аїди, біля якої розташовані стилізовані куліси, що прикрашені декоративним орнаментом. На реверсі портрет співачки, а праворуч від нього – стилізоване крило метелика. Воно символізує один із найвідоміших образів Крушельницької в опері „Мадам Батерфляй“. Придбати монету можна буде з 19 жовтня 2022 року. (Українська правда)

■ Київ приєднався до Пакту вільних міст

КИЇВ. – Українська столиця приєдналася до Пакту вільних міст, заявив Київський міський голова Віталій Кличко. Церемонія підписання відбувалася 26 вересня під час саміту Пакту в Празі. Мери європейських міст обговорили, зокрема, підтримку України та допомогу, яку можуть надати її містам – економічну, гуманітарну, допомогу у відновленні інфраструктури та житла. „Приєднання Києва до Пакту вільних міст – це ще одна можливість для спільного та ефективного подолання викликів, що поставили сьогодні перед Україною та цивілізованим демократичним світом“, – заявив мер Києва після церемонії підписання. Пакт вільних міст – це відкритий і прогресивний міський альянс, започаткований у 2019 році мерами Варшави, Будапешту, Праги та Братислави. Згідно з ним, європейські міста співпрацюють у захисті демократії, у боротьбі з корупцією та популізмом, захисті місцевого самоврядування й побудові ефективної взаємодії із національними урядами. А також реалізують спільні ініціативи та проекти, адаптовані до потреб окремих міст. (Укрінформ)

■ Росіяни зруйнували половецьких баб

ІЗЮМ, Харківська область. – На горі Крем'янець поблизу Ізюма російські загарбники зруйнували кам'яних половецьких баб, датованих IX-XIII століттями. Про це повідомив уповноважений Верховної Ради з прав людини Дмитро Лубінець. За його словами, своїми діями Російська федерація порушує норми міжнародного права, а саме Гаазьку конвенцію про захист культурних цінностей у разі збройного конфлікту, якою заборонено будь-яке захоплення, знищення або навмисне пошкодження установ, присвячених релігії, благодійності, освіті, мистецтву та наукам, історичним пам'яткам, творам мистецтва і науки. Він додав, що українці спільно з міжнародною спільнотою повинні зробити все, щоб притягнути до відповідальності як державу-агресора, так і окремих фізичних осіб, винних не тільки у вбивствах цивільних громадян, а й у руйнуваннях, пошкодженнях та викраденні культурних цінностей. 10 вересня українські війська звільнили Ізюм від російських загарбників. Місто перебувало під контролею ворога з початку квітня. (Укрінформ)

АМЕРИКА | СВІТ

■ Чи Іран надасть Росії ракети?

ВАШІНГТОН. – Пентагон не може підтвердити, що Іран обіцяв надати Росії ракети типу „земля-земля”, а також додаткові безпілотники. Про це сказав представник Пентагону генерал-бригадир Патрик Райдер на прес-конференції 18 жовтня. У свою чергу, агенція „Ройтерс” повідомила, що таку угоду досягнуто 6 жовтня, коли Перший віце-президент Ірану Магомед Мохбер і три іранські високопосадовці відвідали Москву для переговорів про надання цієї зброї. („Reuters”)

■ НАТО розпочало ядерні навчання

БРЮСЕЛЬ. – НАТО розпочало 17 жовтня давно заплановані воєнні ядерні навчання на тлі напруження через війну в Україні та погрози Президента Росії Володимира Путіна. У навчаннях беруть участь 14 з 30 країн-членів НАТО, і вони відбуватимуться на віддалі принаймні 625 миль від кордонів Росії. У маневрах, які триватимуть до 30 жовтня, братимуть участь далекосяжні бомбовики США типу B-52. НАТО не дозволяє жодного доступу засобам масової інформації на ці навчання, лети яких відбуватимуться над Бельгією, Північним морем та Об'єднаним Королівством. Навчання були заплановані ще перед нападом російських військ на Україну. Звичайно Росія проводить свої річні маневри в цей час, і НАТО сподівається, що Москва проведе їх цього місяця. („Associated Press”)

■ Колишня журналістка втекла з Росії

МОСКВА. – Колишня російська тележурналістка Марина Овсянікова покинула країну після втечі з-під домашнього арешту. Про це повідомив її адвокат 16 жовтня. Світ звернув увагу на неї в березні, коли вона несподівано вийшла на студію російської державної телевізії під час передачі новин і засудила війну в Україні. Її вже двічі оштрафовано. У серпні 44-літню журналістку поставили під домашній арешт за те, що вона стояла на березі ріки навпроти Кремля з плакатом, який називав Президента Володимира Путіна вбивцею, а його вояків – фашистами. Адвокат Дмитро Захватов сказав, що з нею виїхала її донька, а син залишився в Росії. Їй загрозувало 10 років ув'язнення. Адвокат не подав, куди вона виїхала, але сказав агенції „Ройтерс”, що з часом все виясниться. („Reuters”)

■ Монтана дозволяє міняти метрику

ГЕЛЕНА, Монтана. – Департамент громадського здоров'я і людських послуг стеїту Монтана погодився 19 вересня повинуватися судовому рішення й дозволити трансгендерним особам міняти свою стать на метриці народження. Окружний суддя Майкл Мовсес ще в квітні видав наказ на цей дозвіл, але департамент під проводом республіканців відмовлявся його виконувати. Тижнем раніше інший стеїтовий суддя вирішив, що закон, який забороняв трансгендерним жінкам брати участь у жіночих коледжових спортивних командах є неконституційним. („Associated Press”)

■ Міністер: пора, щоб Ізраїль допоміг

ЄРУСАЛИМ. – Міністер діяспорних справ Ізраїля Нахман Шаї написав у Твіттері 16 жовтня, що доставка іранських балістичних ракет Росії спонукає Ізраїль надати військову допомогу Україні. „Вже далі немає жодного сумніву, яким має бути становище Ізраїля щодо доставки військової допомоги Україні, – він написав. – Настав час, щоб Україна отримала військову допомогу так само, як її надають США та країни НАТО”. Н. Шаї написав це після того, як газета „Вашінгтон Пост” написала, що Росія закупить від Ірану балістичні ракети типу „Фатех-110” і „Зольфагар”, які можуть летіти на 300 і 700 кілометрів. Міністерства оборони України та Об'єднаного Королівства кажуть, що Росія вичерпує свій запас балістичних і крилатих ракет, і вже закупила сотні іранських так званих самовбивчих безпілотників. Ізраїль досі відмовлявся надати військову допомогу Україні. („The Kyiv Independent”)

Постанови ХХІІІ собору УПЦ США

Учасники 23-го чергового собору УПЦ США у Сомерсеті, Нью-Джерсі.

До „Свободи” надійшли вміщені нижче постанови ХХІІІ собору УПЦ США.

23-ий черговий собор УПЦ США висловлює цілковиту підтримку Митрополитові Епіфанію, єпископам, духовенству та вірним Православної церкви України, опікуючись духовними та фізичними потребами народу України в час геноцидного вторгнення Російської федерації. Молимося за безпеку, здоров'я та духовне благополуччя Православної церкви України та Українського народу в часи боротьби. Ми і надалі підтримува-

тимемо народ України, який страждає від цього жахливого вторгнення.

23-ий черговий собор УПЦ США висловлює сердечну вдячність за привітання для нашого собору, а також висловлює підтримку Президентові України Володимиру Зеленському та молимося за його безпеку та подальше героїчне лідерство в цей час боротьби з геноцидом російського вторгнення на нашу батьківщину. Також ми молимося за все українську владу, збройні сили та цивільне населення: нехай Господь Бог береже та охороняє їх.

У Зарваниці молилися за мир

Михайло Михайлинин

ЗАРВАНИЦЯ, Тернопільська область. – У Марійському відпустовому духовному центрі в Зарваниці організували спільну молитовну зустріч для родин загиблих військових. Митрополит Тернопільсько-Зборівський УГКЦ Василій Семенюк відслужив панахиду біля каплички героїв. Потім освятив воду і звернувся із зворушливою проповіддю до матерів, дружин, дітей, рідні яких віддали за свободу України найдорожче – життя. Він закликав усіх молитися біля чудотворної ікони Божої Матері за мужніх воїнів та українських матерів, які рятують Україну.

Також виступив голова Тернопільської обласної військової адміністрації Володимир Труш: „Я дякую вам за ваших синів, чоловіків, батьків. Вони справжні Герої України. Прийміть щирі слова співчуття. Їхньою мужністю та жертвоністю захоплюється весь світ.”

Матері прийшли із портретами синів, вони поклали квіти і засвітили свічки біля статуї Божої Матері. Також на іншу прощу до Зарваниці прийшло близько 300 волонтерів з різних міст України та з Німеччини. Працівники благодійного фонду „Карітас-Тернопіль” з директором о.

Молитовна зустріч у Зарваниці.

Романом Загороднім провели форум соціального служіння в умовах війни „Робимо добрі справи та перемагаємо”. Волонтери ділилися досвідом і взяли участь в обговоренні тем „Надія, до якої нас кличе Господь”, „Солідарність з убогими, потребуючими та постраждалими від війни”.

Цікаві дискусії провели о. Роман Демус – заступник голови Патріаршої комісії УГКЦ у справах молоді, о. Андрій Шалай – військовий капелян.

Завершилась проща урочистою Хресною Дорогою та спільною молитвою за мир в Україні.

Папа закликає реформувати ООН

ВАТИКАН. – Папа Франциск 17 жовтня заявив про необхідність реформування ООН. Про це він написав у своїй новій книзі „Прошу вас в ім'я Господа. Десять молитов про надію на майбутнє”, уривок з якої опублікувала газета „La Stampa”. Папа Франциск вважає, що війна Росії проти України ще раз більш ніж ясно показує необхідність гнучкіших і ефективніших способів вирішення конфліктів. ООН у тому вигляді, в якому вона функціонувала з моменту свого заснування, не відповідає новим реаліям.

Папа Римський засудив бомбардування Росією українських міст й нагадав, що ООН та її найвпливовіший орган – Рада безпеки – були створені для того, щоб запобігти повторенню жахів, які людство пережило у двох війнах ХХ століття. Папа закликав молитися за народ України. (Укрінформ)

Вперше молилися українською мовою

ВІДЕНЬ. – 15 жовтня у столиці Австрії відбулися заходи вшанування захисників і захисниць України з нагоди свята Покрови Пресвятої Богородиці. Українці та друзі України зібралися на головній площі Відня Гельденплатц („Площа героїв”), утворивши символічне „коло оборони” навколо пам'ятника ерцгерцогу Карлу Австрійському. Цим символічним жестом було образно показано, як мужні українці на передовій захищають цінності всього цивілізованого світу.

У головному храмі Відня – соборі Святого Стефана – вперше в історії відбулася літургія українською мовою з нагоди свята Покрови Пресвятої Богородиці та за мир в Україні. Після богослужіння на площі перед собором відбулася мовчазна акція із запаленням свічок у пам'ять жертв війни в Україні та полеглих захисників. (Укрінформ)

НОВИНИ ОСТРОЗЬКОЇ АКАДЕМІЇ

Острозька академія підтримує ЗСУ

Соломія Костенкова

Міжнародний благодійний фонд відродження Острозької академії організував збір коштів для придбання автомобіля і спеціального обладнання полку ЗСУ, де служить викладач-випускник академії.

Завдяки зусиллям академічної спільноти академії й інших благодійників вдалося зібрати 238,976 грн. До збору коштів долучилися 428 благодійників.

„Підтримка ініціатив НаУОА друзями з усієї України і з-за кордону в цей непростий час боротьби за національну незалежність є прикладом не тільки солідарності із ЗСУ, але й величезного патріотизму. Для нас надзвичайно цінною є безкорислива і постійна допомога наших меценатів, за яку ми висловлюємо щирі вдячність усім. Переконали, що саме завдяки нашим спільним зусиллям ми незабаром святкуватимемо перемогу й почнемо відбудовувати вільну та незалежну Україну“, – зазначає помічник ректора з міжнародного співробітництва і фандрайзінгу НаУОА, проф. Едуард Балашов.

За зібрані кошти придбали повноприводний автобус „Toyota“, який було підготовлено для військових цілей і разом з іншою благодійною гуманітарною допомогою передано на потреби військових 30-ї окремої механізованої бригади ім. князя Костянтина Острозького.

Працівники академії біля придбаного авта.

Також за ці кошти було закуплено дрон „DJI Mavic 3“ й інші необхідні речі для полку спеціального призначення ЗСУ.

Керівниця волонтерського центру Острозької академії Ольга Балацька зазначає: „Щира вдячність і низький уклін усім, хто у скрутний час підтримував вирішення нагальних потреб захисників. Неймовірно, що попри всі наслідки дії воєнного стану, українці й меценати знаходять ресурси й продовжують боротьбу. Сподіваємось, що придбані автобус і дрон послужать і принесуть користь на фронті для виконання важливих завдань“.

Острозька академія продовжує підтримувати внутрішньо переміщених осіб, які проживають у гуртожитках університету.

В Острозькій академії провели Маратон вдячності

Соломія Костенкова

У Національному університеті „Острозька академія“ з ініціативи Братства спудеїв разом зі студентськими радами інститутів і факультетів 3-7 жовтня відбувся Маратон вдячності. Його мета – об'єднати студентів для благодійної допомоги Збройним силам України. Завдяки спільним зусиллям академічної спільноти нам вдалося зібрати 21,766 тис. грн. які передано Волонтерському центру НаУОА на закупівлю необхідних речей для військових 30-ї окремої механізованої бригади ім. князя Костянтина Острозького.

Упродовж тижня всі факультети і спеціальності були залучені до організації заходів Маратону вдячності. Зокрема 3 жовтня Навчально-науковий інститут права ім. І. Малиновського організував благодійний ярмарок із фотозоною, а також перегляд фільму „Dark waters“ англійською мовою у співпраці з LESC.

4 жовтня студенти економічного факультету організували благодійний ярмарок із фотозоною, співанку в академічному парку Острозької академії, а ще показували відео про Збройні сили України.

5 жовтня заходами Навчально-наукового інституту соціально-гуманітарного менеджменту ста-

ли квест, в якому взяли участь студенти першого курсу. Також студенти й викладачі переглянули фільм „Мисливці за привидами: З того часу“.

6 жовтня на факультеті романо-германських мов увесь день відбувався „Change Image Day“ – день, коли студенти могли вразити всіх своїм екстраординарним виглядом й отримати за це призи. Також було організовано ярмарок, фотозони, концерт від студентів старших курсів факультету для студентів першого курсу, розмови про студентське життя, найкращі спогади.

7 жовтня Навчально-науковий інститут міжнародних відносин та національної безпеки організував ярмарок, флешмоб вдячності ЗСУ, а також благодійний онлайн-авкціон на підтримку ЗСУ „Воїни добра“.

„Ми повинні пам'ятати, що в нас триває війна й дякувати тим, хто працює щодня, щоб ми могли вчитися сьогодні й зараз. Мета Маратону вдячності – об'єднати студентів, зблизити між собою, загалом зробити добру справу. Сподіваюся, що нашим прикладом ми мотивуємо ще інших студентів бути активними й допомагати!“, – сказала голова Братства спудеїв Лілія Павленко.

„Дуже приємно бачити, як студенти об'єднуються. Чудово, що так активно долучаються першкурсники. Таке дійство згуртовує. Це не перший збір коштів від студентів Острозької академії, ми й надалі продовжуємо допомагати українським воїнам“, – додала Марія Яшук, голова профорієнтаційного підрозділу Навчально-наукового інституту міжнародних відносин та національної безпеки.

Враженнями від Маратону вдячності поділилася студентка факультету романо-германських мов Вікторія Яшук: „Маратон вдячності – це чудовий приклад підтримки наших захисників у такий нелегкий для України час. Рада, що багато студентів доєдналося до заходів, проведених у рамках Маратону. Острозька академія вкотре демонструє свою допомогу Збройним силам України. Дуже вдячна альма-матер за можливість стати частиною цього заходу й зробити внесок у перемогу“.

АМЕРИКА | СВІТ

Успішно відхилили орбіту астероїда

КЕЙП КАНАВЕРАЛ, Флориди. – NASA (Національна аеронавтична й космічна агенція) запустила космічний літаючий апарат, який 26 вересня зударився з малим астероїдом, який не загрожував Землі, та успішно відхилив його орбіту. NASA хотіла переконалися, чи зможе у майбутньому відхилити орбіту великого астероїда, який би загрожував нашій планеті. Директор NASA Бил Нелсон сказав репортерам 11 жовтня, що „це показує, що NASA старається бути готовою до всього, що кидає на нас всесвіт“. Фахівці планетарного захисту вважають, що краще є відхилити орбіту такого астероїда, ніж розбивати його на численні шматки, які можуть впасти на Землю. Цей літаючий апарат, який був збудований Лябораторією прикладної фізики Університету Джанс Гапкінс коштом 325 млн дол., розбився після того як врізався в астероїд на віддалі 7 млн миль при швидкості 14 тис. миль на годину. („Associated Press“)

США допомагають Кубі

ВАШІНГТОН. – Державний департамент США оголосив 18 жовтня, що адміністрація Президента Джо Байдена дає Кубі 2 млн дол. негайної допомоги після того, як гураган „Аен“ обрушився на острів наприкінці вересня. Критична гуманітарна допомога постачатиметься через Агенцію США для міжнародного розвитку (USAID) і піде потребуючим особам у комуністичній Кубі. Це є рідкісним випадком, коли уряд Куби звернувся з проханням за допомогою. У 2008 році, Президент Джордж В. Буш був готовий надати Кубі 5 млн дол. допомоги після двох могутніх гураганів. Але тодішній диктатор Фідель Кастро відмовив, кажучи, що США спричинили шкоду на мільярди доларів своїм ембаргом. Гураган „Аен“ спричинив цілковитий провал застарілої електричної мережі Куби, залишаючи країну в темряві кілька днів. Упродовж цих темних ночей відбувалися спорадичні протести на острові, які уряд придушив. Навіть перед гураганом Куба була в найгіршій економічній кризі за останніх кілька десятиліть. Часто не було електрики впродовж 12 годин, і був брак харчів та медицини. Вплив пандемії на туризм разом з санкціями, запроваджених ще за Президента Дональда Трампа, погіршили вже і так неефективну центральну пляновану економіку острова. („NBC News“)

НАТО доставить засоби ППО

БЕРЛІН. – НАТО найближчими днями доставить в Україну системи протиповітряної оборони проти безпілотників, щоб допомогти країні захиститися від хвилі безпілотників іранського виробництва. Про це 18 жовтня повідомив генеральний секретар НАТО Енс Столтенберг під час конференції з питань безпеки в Берліні. „Найважливіше, що ми можемо зробити, це активізувати роботу та поставити ще більше систем ППО, – заявив він. – Найближчими днями НАТО надасть Україні системи боротьби з безпілотниками, щоб протистояти конкретній загрозі безпілотників, у тому числі з Ірану. Жодна країна не повинна підтримувати нелегальну війну Росії проти України“. Іран офіційно заперечує інформацію про надання Росії безпілотників. („Голос Америки“)

Звільнили голову відділу кібербезпеки

БЕРЛІН. – МВС Німеччини звільнило голову відділу інформаційної безпеки Арне Шенбома, підозрюючи його у зв'язках з Росією, повідомили ЗМІ 18 жовтня. Його відправлено на пенсію після показу на телеканалі ZDF розслідування про те, що він підтримував тісні контакти з Радою з кібербезпеки Німеччини, яку пов'язують із російськими спецслужбами. А. Шенбом заснував цю раду до роботи у німецькому уряді. Звинувачення підірвали впевненість у неупередженості А. Шенбома на посаді голови найважливішої галузі уряду в ділянці кібербезпеки. (Радіо Свобода)

Маратон вдячності у Національному університеті „Острозька академія“.

Мобілізація в Росії – це програвши війни

Президент Володимир Зеленський заявив, що „по тому, як іде російська „могілізація“, можна сказати, що й сто тисяч загиблих громадян Росії не спонукають Кремль про щось замислитися“. Тим часом фактичні втрати російських військ – з урахуванням вагнерівців і формувань так званих „ДНР“ і „ЛНР“ – вже перевищили 100 тис. загиблими. Водночас російський опір на фронтах українського контрнаступу поступово посилюється. Українські втрати вбитими та пораненими менші за російські у 3,96 рази і становлять близько 76,600 осіб, у тому числі 19,150 убитих.

Майже 300 тис. мобілізованих, якщо Росії їх вдасться набрати, вистачить лише для відшкодування втрат. При цьому треба врахувати, що до оголошення мобілізації російське угруповання вже поповнювалося – за рахунок перекидання нових бойових частин із російських регіонів, залучення військовослужбовців-контрактників з тилкових частин та переведених у контрактники солдатів-строковиків, а також за рахунок призову резервістів та добровольців. Крім того, йшло поповнення за рахунок загальної мобілізації в „ДНР“ та „ЛНР“ та за рахунок добровольців, завербованих до лав вагнерівців. Інакше б російське угруповання в Україні на сьогодні просто зникло б. Проте зараз Росія відчуває брак особового складу і, судячи з історій деяких загиблих, багато мобілізованих потрапляють на фронт практично без підготовки. Навряд чи таке поповнення підходить для серйозної наступальної операції.

Під час мобілізації в Росії відсутня система ретельного відбору покликаних і добровольців, і в результаті до війська потрапляють люди, непридатні для служби в армії за своїми фізичними й психологічними характеристиками. З таким ненавченим, неекіпірованим, невмотивованим до ведення війни і просто ненадійним поповненням війни не виграють.

29 вересня, на восьмий день після оголошення так званої часткової мобілізації, В. Путін збагнув провал і заявив про допущені „помилки“ й закликав виправити їх, а також „повернути додому“ людей, які були призвані до армії безпідставно.

Російська недержавна соціологічна організація „Левада-центр“ провела опитування росіян після оголошення часткової мобілізації. Рівень довіри до Путіна почав знижуватися.

Західні аналітики обговорювали, як вплине оголошена Путіним мобілізація на ситуацію на фронті, а також і те, наскільки вона підніме градус напруги в російському суспільстві. Семинар був присвячений масштабній втечі росіян за кордон.

Звісно, поповнення все одно створить проблеми для української армії. Росія і так чисельно перевершує Україну на полі бою, і відправка на фронт новомобілізованих солдатів, нехай і погано екіпірованих та не підготовлених, все одно дасть певний імпульс.

Соціальні заворушення, якими обернулася мобілізація в Росії, оголили інший вимір війни. Мобілізація стала формою війни путінського режиму з самою Росією. Це не просто війна з Україною – для Путіна це війна за контроль над Росією, над невеликим, але впливовим імперським гуртом, який хоче, щоб Путін пішов далі, і давно підбурює його до оголошення загального призову. Мобілізація – спосіб задовольнити ці кола.

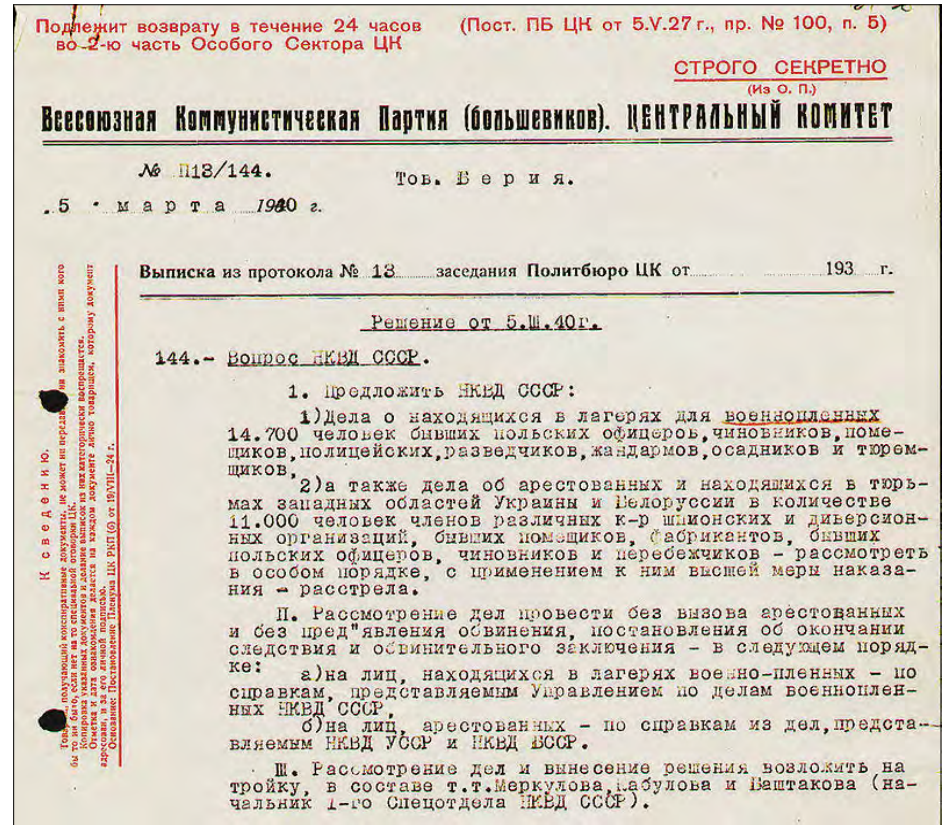
Яскраво виражений характер соціальної та національної дискримінації путінської мобілізації. Вона явно націлена на бідніших і провінційніших, на етнічні меншини всередині Росії, тому почалися протести в Дагестані та інших регіонах. Заклик спрямований на ті верстви населення Росії, які по-перше, найбільш віддалені від столиці географічно та соціально, а по-друге, становлять найбільший потенційний ризик для режиму.

З іншого боку, мобілізація – частина ширшого політичного плану Путіна. Ідея в тому, щоб війна тривала якнайдовше, щоб Захід втомився, Європа розкололася на чергових виборах.

Наразі відправка призовників на фронт як „гарматного м'яса“ не несе жодного ризику для життя Путіна, але загрожує економіці Росії у довгостроковій перспективі. Це просто копання собі могили, вважають аналітики. Він зовсім не стратегічний гравець. Україна перемаже!

ІСТОРІЯ

30 років тому розсекречено документи про Катинський розстріл

Выписка з рішення ЦК ВКП(б) від 5 березня 1940 року про розстріл польських військовополонених.

30 років тому, 14 жовтня 1992 року, Президент Росії Борис Єльцин передав Президентові Польщі Леху Валенсі документи про Катинський розстріл. Ще через 10 місяців Б. Єльцин сказав „Вибачте нас“ і став на коліна перед пам'ятником на військовому цвинтарі у Варшаві.

Кремль ще до розпаду СРСР визнав відповідальність Берії, Меркулова та їхніх підручних за знищення еліти польської інтелігенції та офіцера: навесні 1940 року 25,700 осіб було вбито за рішенням спеціальної трійки НКВД відповідно до постанови політбюро ЦК КПРС. М. Горбачов передав В. Ярузельському списки польських офіцерів – в'язнів таборів НКВД, але секретний пакет не відкривав.

За часів В. Путіна Катинський сюжет – один із найголовніших для розуміння логіки та методів кривавого реваншу НКВД-КГБ. Саботаж роз-

слідування, ухилення від вибачень, лицемірні реверанси та грізні натяки (у 2010 році Путін сказав, що Сталін „вчинив цей розстріл, виходячи з почуття помсти“ за полонених червоноармійців), маневри після смоленської трагедії (постанова Держдуми та телепоказ фільму), все більш нахабна ревізія історії в офіційній риторикі та масовій медіапродукції, допомога продажних суддів („Меморіал“ з 1989 року і аж до своєї ліквідації бився в судах за розсекречення) і, нарешті, остаточне вивертання правди навиворіт. Від Катині до Бучі – прямий шлях. Які ж ми були наївні!

Грани.ру

Від „Свободи“. Варто зауважити, що у таємному розпорядженні йшлося також про розстріл 11 тисяч арештованих й утримуваних у тюрмах Західної України та Білорусі, більшість яких становили українці.

Хроніка війни...

(Закінчення зі стор. 1)

наступ” Збройних сил України і заявив, що оскільки на території області розгорнеться велика битва, то мирне населення будуть вивозити на лівий берег. Генерал Сергій Суровікін, який командує силами вторгнення в Україну виступив на російському телебаченні і заявив про майбутній український масштабний наступ.

СБУ проводить розслідування та встановлює обставини знищення літака Ан-225 “Мрія”, в тому числі дії

керівництва підприємства “Антонов”. Слідчі встановили, що службові особи не вжили належних заходів для збереження літака, “незважаючи на застереження державних органів. Окремі представники підприємства перешкождали Силам оборони організувати протиповітряну та наземну охорону летовища. Це призвело до знищення Ан-225 “Мрія” та інших літаків. Внаслідок бойових дій на території летовища в Гостомелі було знищено три літаки “Авіаліній Антонова” – Ан-26, Ан-74 та Ан-225, ще п'ять були пошкоджені.

Мілітарний портал, Радіо Свобода

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Газета заснована у 1893 році

Видає Український Народний Союз

Головний редактор: Андрій Нинка

Редактор: Левко Хмельковський

FOUNDED IN 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

☎ (973) 292-9800
Fax (973) 644-9510

E-mail: svoboda@svoboda-news.com
Website: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to:

Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Передплата: \$90.00 на рік, \$50.00 на півроку.
Для членів УНСоюзу – \$80.00 на рік, \$45.00 на півроку.
Електронна версія (www.svoboda-news.com) – \$40.00.

Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda“.

Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ“

Адміністрація / Оголошення Володимир Гончарик

☎ (973) 292-9800 x 3040 • Fax (973) 644-9510
E-mail advertising@ukrweekly.com

Передплата

Володимир Гончарик

☎ (973) 292-9800 x 3040

E-mail subscription@svoboda-news.com

Думки, висловлені в матеріалах, підписаних конкретним автором, не конче віддзеркалюють позицію редакції тижневика „Свобода“ або його видавця.

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

На шкоду Україні

У час воєнної потреби Фондація Українського вільного університету вирішила відкрити Воєнний фонд, бо багато діяльних організацій займалися тільки гуманітарною воєнною допомогою, але ніхто не займався оборонною, крім держави та хіба поодиноких добродіїв.

Ця стаття не є звітом діяльності, а радше коротким описом випадку повного абсурду, про що відповідні представники влади України повинні знати і на що реагувати, не тільки для майбутнього врегулювання, але для компенсації потерпілим, в тому числі і нашому Фонду. Ця стаття є свого роду відкритим листом до Президента та влади реагувати, виправити та компенсувати. Ми є занадто бідними, щоби марнотратити або годувати корупціонерів.

На початку свого створення у березні цього року Воєнний фонд ФУВУ постачав шоломи, бронезилети та амбулянси. Згодом найбільше постачали біноклі, прилади нічного бачення, інструменти зв'язку. Тепер Воєнний фонд ФУВУ постачає зокрема квадрокоптери та дрони для певних воюючих підрозділів, зокрема Української добровольчої армії, „Правого сектора“, „Азова“ та інших.

Наша засада – купити все це по найкращій ціні, вивчаючи при цьому можливість продавців у США, Польщі, Німеччині, Великій Британії та Україні, та подбати, щоби ці інструменти війни опинились остаточно на призначеному місці і використовувались для воєнних цілей.

Понад місяць тому закуплено відносно потужний дрон „Матріс 30Т“, за який заплачено відносно менше, ніж повну ринкову ціну. Товар був у Польщі. Для завершення справи та доставки, у Польщі треба було сплатити додатковий податок – 23 відс. ВАТ. Однак, при експорті немає ВАТ зі сторони Польщі, а транспорт в Україну коштує 100 дол., тож ми так і зробили. Все було правильно оформлене і сплачене як з нашого боку, так і з боку польського продавця, і відправлено в Україну до ОДЧ „Карпатська Січ“.

Проблема виникла на Київській митниці, де цей інструмент війни затримали на 10 днів для оформлення так званої документації. Врешті київські митники сказали заплатити 135 тис. грн різних податків, щоби можна було доставити дрон на призначене місце. „Карпатська Січ“ муси-

ла негайно сплатити вказану суму, бо дрон був дуже потрібний для боротьби.

Чи не абсурд? Чи не злочин? Допомога державі у час війни обкладається митом з боку тієї держави. Це, мабуть, державне злодійство. Закон передбачає, що товар, який приходить в Україну з-за кордону вартістю понад 100 євро, повинно обкладатися митом. Але хіба цей закон діє в час воєнного стану, тим більше, коли йдеться про зброю, яка призначена для захисту держави? Нехай пояснення дадуть юристи і влада.

Ця справа вимагає вивчення представниками України, починаючи від найвищого, тобто, Президента. Я підозрюю, що це приклад злодійства київських митників, а не глупота системи. Чому? Бо у минулому зауважилися злочини з боку навіть так званих волонтерів.

У перших місяцях своєї праці Фонд закупив у Львові 580 бронезилетів четвертого гатунку. Львівський волонтерський завод запропонував дати тільки половину для нашого призначення, а другу половину затримати для себе, казали також для призначення. Потрібно було звернутися до владних структур для полагодження цього питання. Маємо категоричну абсурдність. Тому потрібне розслідування, бо така поведінка – чи то Київської митниці, чи Львівського складу – неприпустима. Не можна нищити жертвовників тих людей, яким Україна дійсно дорога. Ще гірше шкодити власним збройним силам.

Правда, такі випадки бувають у війні. Розвивається також так звана тіньова економіка, чорний ринок. Однак, це трохи інакше, бо, захищаючи себе державними законами, злодії у цьому випадку просто корумповано збагачуються, коли патріоти навколо них гинуть. Я підозрюю, що ці людською кров'ю отримані 135 тис. грн ніколи не потраплять у державну скарбницю. Але навіть якщо станеться чудо, і виявиться, що дійсно ці кошти були вилучені по закону, тоді цей закон – не тільки нелюдський, але просто зрадницький, коли говоримо про потреби народу, а це – головна причина існування держави, її влади та її законів – захист народу. Тут необхідне негайне розслідування.

Аскольд С. Лозинський,
Нью-Йорк

Безпальотна зона в Україні забезпечить перемогу

За словами Президента США Джо Байдена, 24 лютого 2022 року Росія розпочала геноцидну війну проти України, щоб „знищити навіть ідею бути українцем“.

Відтоді Росія випустила понад 3,500 ракет по містах і селищах України, і світ з жахом спостерігав за розрухою в Україні, якої в Європі не бачили з часів Другої світової війни.

Незважаючи на цю війну між Давидом і Голяфом, Збройні сили України за повної підтримки українського народу та допомоги Заходу, зокрема США, впевнено й систематично відвоюють окуповані Росією території вражаючими темпами.

Це спонукало Путіна вдатися до трьох останніх актів відчаю: знову погрожувати використанням ядерної зброї, що світова спільнота назвала саморуйнівним; віддати наказ про мобілізацію, яка призвела до того, що сотні тисяч росіян покинули країну – не через їхній моральний опір війні проти України, а тому, що вони не хочуть бути гарматним м'ясом Росії; провести псевдореферендуми, які були засуджені міжнародним співтовариством, і проголосити так звану анексію Луганської, Донецької, Запорізької та Херсонської областей, в той час як українські війська фактично звільняють ці регіони – що є додатковою демонстрацією стану омани Путіна.

Розчарована жалюгідним результатом цих відчайдушних заходів і роздратована дивовижним військовим успіхом України у поверненні окупованих Росією територій, 10

жовтня 2022 року Росія здійснила свій найінтенсивніший повітряний напад на цивільне населення України, критичну енергетичну інфраструктуру та густонаселені райони. Лише цього дня Росія випустила по Україні 84 ракети і 24 безпілотники-камікадзе.

Ця повна жорстокість недвозначно демонструє намір Кремля покарати та тероризувати цивільне населення України, щоб помститися за військові поразки Росії. Зараз для Заходу безсовісно продовжувати утримувати надання Україні будь-якої зброї, необхідної для забезпечення безпальотної зони та повного відновлення її територіальної цілісності.

Під час цієї геноцидної війни Захід також відчув шкідливі наслідки гібридної агресії Росії, оскільки Кремль продовжує використовувати все, що може, як зброю, включаючи газ, атомні електростанції, енергетичну інфраструктуру, їжу, біженців та інформацію.

Крім того, три ракети, випущені Росією 10 жовтня з Чорного моря, порушили повітряний простір Молдови, країни, яка отримала статус кандидата на членство в ЄС у 2022 році. Це ще один прояв небезпечного ігнорування Росією повітряного простору та територіальної цілісності незалежних держав.

Саме тому під час свого Саміту 29 червня 2022 року в Мадриді країни-члени НАТО правильно заявили, що „Росія є найбільш значною та пря-

(Закінчення на стор. 18)

Ні, таки „Євген“...

Коротенькою реплікою „Євген Луців – а не „Євген“ („Свобода“ з 14 жовтня) глибоко шанований мною Лев Іваськів, людина освічена і заслужена в громаді, навіщось повертає читачів до вже нібито давно пережитих мовних суперечок, в яких політичні рації майже завжди брали верх над науковими, філологічними. Тим більше прикро, що автор не звірив свою категоричну думку з орфографічним словником Г. Голоскевича, де подано лише цю форму – „Євген“. Вже не кажу про такі ґрунтовні праці, як „Норми української літературної мови“ Олекси Синявського, де на стор 181-ій стверджується, що у давніших

запозиченнях з грецької мови належить уживати -є, а не -е: Євген, еретик, Єгипет. Не досить Синявського? То загляньмо в „Головні правила українського правопису“ Юрія Шевельова, одного з наших найбільших мовознавчих авторитетів (Видавництво „Прометей“, 1946) – там на стор. 36-ій читаємо: „...В словах давно позичених, переважно через посередництво церкви, відтворюємо початкове чуже -е літерою -є, напр.: Єва, євангелія, Євген, єврей, Єгипет, єпископ, ересь...“.

Отож Євген Гребінка, Євген Маланюк, Євген Сверстюк і так само – Євген Луців.

Петро Часто

Пресфонд „Свободи“ за серпень 2022 року

AUGUST 2022

\$	NAME	LOCATION						
500	Werchniak, Andrew	Concord, NH	35	Hursky, Natalie	Cheltenham, PA	Bejger, Bohdan	Buffalo, NY	
100	Badynskyj, Joseph	Phoenix, AZ	25	Holubec, Halyna & Lev	Oak Brook, IL	Bohdanska, Taissa	San Diego, CA	
	Hanas, Halina	Ancaster, ON	20	Babenko, Eugenia	Venice, FL	Sawka, Peter	Sterling Hts, MI	
	Jakubowycz, Alexander & Daria			Bilous, Lidia & Orest	Osprey, FL	Trojan, Nadia	Watertown, CT	
	Brecksville, OH			Gudima, Olga	Parker, CO			
	Tymkiw, Stephan	Millersville, MD		Kuncio, Z	Jewett, NY	10	Borden, Nicholas	Flossmoor, IL
60	Guertler, Vera	Lancaster, PA		Nebesh, Eugene	Parma, OH		Walczyk, Luba	Elizabeth, NJ
40	Bamber, Katia	Madison, CT		Papiz, Olena	Warren, MI	5	Podolak, Eugenia	Lehighon, PA
				Prynada, Christine	Gaithersburg, MD	Total for August 2022: \$1,320		
				Verbitzki, Andrew	Boston, MA	Щиро дякуємо всім жертводавцям за підтримку пресфонду „Свободи“		
			15	Balynsky, George	Monroe, NJ			

Come Home and Celebrate with Us

Soyuzivka's

Friday thru Sunday
November 18-20
2022

Weekend Celebration

All proceeds to benefit the
**Outdoor Dining
Room Rebuild Fund**

2 night stay: \$250 per room
(advanced reservation required)

Full meal package *(including Banquet)* \$350 pp
Saturday Banquet only \$275 pp

9 pm Friday Night Welcome Party at Trembita Lounge

*Join us for food & drink with the musical talent of Pour La Terre.
Meet new and old friends, share your Suzi-Q stories*

Saturday Night Black-Tie Celebratory Banquet

6 pm cocktail hour
with musical guest Pour La Terre

7:30 pm dinner banquet

*Master and Mistress of Ceremony - Roman Wasylyk & Olya Fryz
Featuring Special Guests & items for auction*

9:30 pm Zabava with the return of Tempo
Eat, dance and have fun in style

Sunday Farewell Brunch at Main House dining room

Come say good-bye to your friends with delicious food, mimosas and hot coffee

ПОДІЇ В УКРАЇНІ

Тетяна Портянко грою в шашки збирає гроші на ЗСУ

Тетяна Портянко грає з головою НСЖУ Сергієм Томіленком

Олександр Вівчарик

КИЇВ. – На День Покрови в центральному бюро Національної спілки журналістів України його працівники прогнали в шашки 9-річній віце-чемпіонці України Тетяні Портянко, яка проводить серію платних благодійних турнірів на підтримку збору коштів, організованому Сергієм Притулою, на українські дрони-камікадзе. Доводилося грати Тетяні й з захисниками Вітчизни. Для них партії безкоштовні, але дехто все одно перераховує кошти для підтримки благодійної діяльності дівчинки.

Тепер до 66 тис. грн, які Тетянка

збрала в рідному Києві й у Новограді-Волинському, де живе її бабуся – журналістка Лариса Герус, додалися майже 7 тис. грн від журналістів.

У шашки Тетянка грає з шести років – цієї гри її навчила мама. Нині її тренує відомий столичний тренер Віктор Коваленко. Наразі в неї можуть виграти тільки майстри спорту з шашок.

14 жовтня із нею серед інших грали кореспондент агентства „Укрінформ” Віталій Голод, секретарка НСЖУ Зоя Шарикова, керівник мережі Центрів журналістської солідарності НСЖУ Ілля Суздаєв та працівники бюро Національної спілки журналістів України.

Обласний журналістський фестиваль „Осінні зерна”

Учасники велопробігу та шкільний ансамбль „Єноти”.

Світлана Орел

УСПЕНКА, Кіровоградська область. – Цьогорічний обласний журналістський фестиваль „Осінні зерна” – десятий. Дорога учасників пролягла в село Успенку. У цьому краю відбулися перші „Осінні зерна”.

Нині вони особливі – з відчуттям війни. Староста села Тетяна Плітка та частина її односельців – члени територіальної оборони. Біля сільської школи – десятки велосипедів. Це школа готується до краєзнавчого велопробігу „Ми – за мир у вільній країні”. Його організовує редакція газети „Придніпров’я”. Такі велопробіги вже відбулися у Куцєволівці, Деріївці. Редакторка газети Руслана Сорока за нинішніх умов, коли кількість працівників редакції максимально скорочена, знаходить можливість організувати такі масові заходи.

Велопробіг пролягає по рідному селу із відвідуванням родин воїнів-захисників. Зупинка на садибі заслуженого тренера України Миколи Понурка. Його хата – ніби своєрідний музей. Під розмальована у стилі Петриківського розпису, солом’яний бриль, одяг, витканий, як у давнину, з

натуральних конопель, вишиті сорочки.

Далі велопробіг зупиняється біля сільського стадіону, де шкільний ансамбль „Єноти” співає для односельців і збирає гроші для ЗСУ. Учні подарували синьо-жовті янголята, зроблені з молитвою за воїнів.

Завершився велопробіг на березі Дніпровської заплави змаганням дівочих та хлоп’ячих волейбольних команд на нещодавно відкритому тут спортивному майданчику. Були і куліш, компоти та інші пригощання, зварені господинею-воїном Тетяною Пліткою та її помічницями.

Познайомились і з фермерським господарством Олександра Шиби. Він створив великий сад, який у цю вересневу пору якраз скидав у росну траву здорові червонобокі яблука, трояндові клумби, виноградник, копанку із рибою, рибозавод, теплиці із різноманітними овочами. Поряд зводить мисливський будиночок для майбутніх туристів.

Українське село зберігає гармонію з природою, прагнення і утвердження краси, щирість і щедрість, доброту і людяність. І ми ще усім цим здивуємо світ.

Зустрілися через інтернет

Під час зустрічі у Смілянській бібліотеці для дітей. (Фото: Олександр Вівчарик)

Олександр Вівчарик

СМІЛА, Черкаська область. – 21 вересня в режимі он-лайн на зв’язок із читачами дитячої бібліотеки вийшли партнери та друзі книгозбірні Кірстен Воган – бібліотекар книгозбірні міста Кембридж, Мінесота, та Сенді Букінгем – волонтер. З ними була українка Анна Фартушна, яка у зв’язку з війною в Україні переїхала зі Сміли до родичів в Америку. Вона допомагала американським бібліотекарям і українським дітям, перекладаючи розмову.

Для учасників зустрічі Кірстен та Анна прочитали оповідання „Воллі хоче обійнятися”. Цікава історія з яскравими малюнками дуже сподобалася смілянським читачам. Юні учасники зустрічі зіграли також у гру, правила якої запропонували їм Кірстен та Анна. Діти розповідали вірші та співали англійською мовою для онлайн-гостей.

Кірстен та Сенді висловили свою вдячність та підтримку всій Україні в цей нелегкий час.

Херсонські кавуни на Кіровоградщині

Світлана Орел

КРОПИВНИЦЬКИЙ. – За проектом „Сприяння громадському активізму в південній Україні” громадська організація „Центр близькосхідних досліджень” за сприяння „National Endowment for Democracy”, починаючи з 2018 року в жовтні проводила історичний фестиваль у Херсоні.

Нині, коли місто опинилося у тимчасовій окупації, п’ятий фестиваль перенесено на наступний рік. Але організатори вирішили провести низку заходів у Кропивницькому, де зупинилось багато переселенців з Херсонщини.

Під час лекцій, дискусій та кінопрегледів йшлося про процеси деколонізації, протидію російським історичним вигадкам, осмислення досвіду окупації в історії.

Переїняли й традицію херсонців з вирощування кавунів. Фермери із села Захарівки батько Микола й син Віктор Бузейнікови традиційно вирощують картоплю, капусту, а одне поле площею чотири гектари повністю відвели під кавуни. Цього

року один з кавунів досяг рекордної ваги – 19 кілограмів 350 грамів.

У минулі роки найбільшими були плоди вагою 14-15 кілограмів. Цього року досить багато плодів досягло 18 кілограмів, а ось 19-кілограмовий виріс вперше.

І все ж на Херсонщині найбільший кавун у 2020 році важив майже 28 кілограмів.

Віктор Бузейніков із цьогорічним кавуном-рекордсменом

SELF RELIANCE NEW YORK
Federal Credit Union

САМОПОМІЧ НЬЮ ЙОРК
Федеральна Кредитова Кооператива

Обслуговуємо членів кредитівки та українську громаду з 1951!

Скористайте з наших Сертифікатів

**Також доступні інші
терміни!**

3.82% APY*
5 Year Certificate

3.66% APY*
3 Year Certificate

3.40% APY*
2 Year Certificate

3.30% APY*
1 Year Certificate

*APY - Відсотки у річному відношенні з денно нарахованою дивідендою. Штраф нарахований за передчасне закриття сертифікату. Мінімальна сума на відкриття сертифікату - \$500.00. Дивіденда може бути змінена в будь який час та діє з 9/24/2022 року.

Телефонуйте:

Головний офіс:
Tel:(212) 473-7310

Асторія:
Tel:(718) 626-0506

Кергонксон:
Tel:(845) 626-2938

Лінденгирст:
Tel:(631) 867-5990

Юніондейл:
Tel:(516) 565-2393

Toll Free:(888) SELF-REL

Email: Info@selfreliancenyc.org

Website: www.selfreliancenyc.org

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Вшанували захисників України

Акція на підтримку України в Чикаго.

ЧИКАГО. – В українській громаді 14-16 жовтня відбулася низка заходів з нагоди Дня захисників і захисниць України. 16 жовтня українці та іноземні дипломати вшанували пам'ять українських героїв біля пам'ятника Героям Небесної Сотні та Новітнім героям України в Блумінгдейлі. Цього ж дня в центрі Чикаго пройшла масова акція на підтримку України „The circle of defense in Chicago“. Цього разу концепція протесту – створити „коло захисту“, яким українці захищають не тільки себе та

своїх рідних, але і цілий демократичний світ.

15 жовтня в Палатах відбулись святкові сходи та лекція українського історика Миколи Посівнича на тему „Від УПА до ЗСУ“, а 14 жовтня – Акустичний концерт української патріотичної пісні – Концерт на Покрови.

Українські громади, друзі України та звичайні американці вийшли на протести по всій території США після ракетних ударів росії по Україні.

Укрінформ

Філадельфійська Архидієцезія Української Католицької Церкви

Звіт про діяльність Архидієцезії і Благодійний бенкет

**Неділя, 30 жовтня 2022 року
12:30**

**Український Культурний Центр
Виппани, Нью-Джерсі**

Дізнатися більше про подію
(215) 627-0143
smclaughlin@ukrcap.org
ukrarcheparchy.us/benefit-luncheons-2022

CHECK OUT UNA'S ANNUITIES

AND TAKE THE GUESSWORK OUT OF PLANNING FOR THE FUTURE

 <p>4.00%*</p>	 <p>4.10%*</p>	 <p>4.25%*</p>	 <p>4.75%*</p>
--	---	--	--

* FIRST YEAR RATE. MINIMUM GUARANTEED RATE 2%. RATES SUBJECT TO CHANGE. NOT AVAILABLE IN ALL STATES.

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.
2200 ROUTE 10, PARSIPPANY, NJ 07054 • WWW.UNAINC.ORG • 800.253.9862

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Доповідь про суспільні зміни в Україні

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ. – 6 жовтня відбувся заключний виклад осіннього семестру Релігійного товариства українців католиків „Свята Софія“ США у співпраці з Осередком праці НТШ у Філядельфії. З доповіддю „Гуртування довкола прапора: суспільні зміни в Україні під час війни – що в них стало, а що тимчасове?“ перед виступив український письменник і публіцист, почесний президент Українського ПЕН-клубу та співзасновник і член редколегії часопису „Критика“ д-р Микола Рябчук.

За словами доповідача, впродовж багатьох років російські пропагандисти та їхні зарубіжні симпатички малювали Україну як неспроможну державу (failed state) – безнадійно скорумповану і фатально поділену на так звані „проросійський Схід“ і „націоналістичний Захід“. Схоже, що Путін і кремлівська верхівка самі стали жертвами владної пропаганди, повіривши, що Україна під натиском їхнього війська за три дні розвалиться, вся еліта втече за кордон із накраденими статками або ж погодиться на колаборацію із Москвою, а „поділена“ Україна остаточно розколеться і більша частина населення радо вітатиме на своїй землі „путінських визволителів“.

Тим часом українське суспільство, попри свою справді значну фрагментованість, виявилось в умовах зовнішньої агресії достатньо консолідованим, а інституції, які до війни не відзначалися великою ефективністю, виявилися досить функціональними, забезпечуючи майже-нормальне функціонування країни в абсолютно ненормальних обставинах. М. Рябчук пояснив всю загадку чи принаймні несподівану для багатьох українську стійкість трьома аргументами.

По-перше, суспільна фрагментованість в Україні не тотожна поділенос-

ті. Нерозрізнення цих двох понять спричиняє істотні непорозуміння. Фрагментованість означає істотну етнічну, мовно-культурну, конфесійну та регіональну різноманітність, яка статистично корелює з політичними настановами та орієнтаціями, проте не детермінує їх. Натомість поділеність передбачає саме такий каузальний, детерміністичний зв'язок, наявність між групами жорстких світоглядних перегородок і ціннісних бар'єрів, які фактично унеможливають між ними ідеологічну дифузю і практичну взаємодію (як це бачимо, наприклад, в Ізраїлі, Боснії чи Північній Ірландії).

По-друге, уявлення про „націоналістичний“ Захід не відбиває, а радше зафальшовує ліберальний та інклюзивний характер українського націоналізму, що робить його насправді загальноукраїнським феноменом, прийнятним далеко за межами демонізованого „Заходу“. Так само й уявлення про „проросійський Схід“ є істотно фальшивим, бо не враховує існування на мітологізованому „Сході“ глибинного, „нутрянного“ українського патріотизму, що дозволяв українцям зберігати свою ідентичність навіть в умовах антиукраїнських репресій і жорсткого русифікаційного тиску. Саме він спонукав навіть русифікованих українців голосувати за незалежність й ставати тепер на захист країни, яку вони небезпідставно вважають своєю. Єдина справді істотна відмінність між умовним „Сходом“ і „Заходом“ полягала в тому, що „Захід“ кардинально порвав із російсько-советською колоніальною спадщиною й зробив однозначний європейський вибір, тимчасом як „Схід“ зберіг певну амбівалентність, намагаючись дещо інфантильно поєднати непоєднане – проукраїнськість і проєвро-

пейськість із залишковою (ностальгійною?) прив'язаністю до російсько-советської спадщини. Російська агресія позбавила більшість населення Півдня і Сходу цих ілюзій спонукала зробити чіткіший та однозначніший крок у проукраїнський та проєвропейський бік. Варто зазначити, що такий вибір могло зробити лише амбівалентне населення, а не те, котре було справді „проросійським“. Справді проросійське населення, котрого в Україні виявилось, на щастя, порівняно небагато, зробило в умовах війни однозначний вибір на користь Росії – у бік колаборації.

І по-третє, уявлення про безнадійну корумпованість і дисфункціональність української держави було істотно перебільшене з двох причин. По-перше, тому, що показники корумпованості, які щороку публікує „Transparency International“ на основі соціологічних опитувань, відбивають не так об'єктивну реальність, як уявлення респондентів про неї, котре, своєю чергою, залежить від висвітлення проблеми в масмедіях (а в Україні про корупцію на всіх рівнях пишуть часто й докладно – на відміну від авторитарних держав із суворою цензурою); залежить воно також і від загальних настанов та очікувань респондентів, котрі апіорі виставляють своїм урядовцям високі вимоги і висловлюють невдоволення їхньою невідповідністю бажаним „європейським“ стандартам. А по-друге, експерти, схоже, переочили важливі інституційні зміни, що відбулися в Україні після 2014 року, зокрема в рамках централізації та зміцнення місцевого самоуправління, котре відповідно посилює в умовах війни здатність українців до самоорганізації.

Підсумовуючи, М. Рябчук зазначив, що всі ці явища потребують доклад-

Микола Рябчук. (Фото: Галина Василиця)

нішої аналізи, але ще важливішим є переведення наявних суспільних тенденцій у сталий та необоротний розвитковий режим. Адже відомо, що після кожної суспільної мобілізації настає певна втома, а відтак і розчарування, як це великою мірою трапилося після двох останніх українських революцій, що не увінчалися радикальними реформами та переходом на новий рівень розвитку. Сьогодні шанси цивілізаційного прориву для України виглядають краще – як з огляду на винятковий, надзвичайний рівень теперішньої мобілізації, так і з огляду на підтримку міжнародного товариства, зокрема перспективу набуття членства в ЄС. Мілітарна перемога над ворогом є сьогодні безумовним пріоритетом, але реформування країни повинно тривати й за цих обставин, зокрема кардинальне перезавантаження судової системи, без перебудови якої всі інші зміни навряд чи будуть можливими.

На завершення доповідач відповів на запитання присутніх.

Товариство „Свята Софія“ США

Собор УПЦ США молився за Україну

Єлизавета Симоненко

САВТ БАВНД БРУК, Нью-Джерзі. – Відкриття 23-го Собору Української православної церкви (УПЦ) США відбулося 12 жовтня. Делегати, духовенство, семінаристи та ієрархи пройшли від Консистої до Культурного

центру хресною ходою слідом за хрестом і херувимськими віялами, які несли студенти Української православної духовної семінарії Святої Софії.

Митрополит УПЦ США та діаспори Антоній, помолившись про Господню допомогу і керівництво, звернувся

Учасники панахиди біля Української православної церкви св. Андрія Первозваного.

Митрополит Антоній молиться про Господню допомогу і керівництво.

до прапорів США та України. Коли семінаристи співали гімн США, всі приєднались, опісля заспівали гімн України зі сльозами на очах.

В кінці дня всі зібралися на сходах Української православної церкви св. Андрія Первозваного на панахиду пам'яті всіх тих, хто втратив життя за останні місяці через російську агресію.

Головний шлях до церкви був окреслений мерехтливими лампадками. Архієпископ Даниїл висловив

почуття кожного, коли заявив, що ми ніколи не очікували, що Росія виконає погрозу вторгнутися в Україну. Коли молився Митрополит Антоній, урочисто пролунав дзвін. Коли останні ноти молитви піднялися до небес, Архієпископ Даниїл закликав духовенство і вірних спуститися сходами церкви й оглянути плякати фотовиставки перед церквою, які передають жахи, завдані Україні – плач дітей, зруйновані будівлі, тіла загиблих.

Find us in:

Illinois
Michigan
New Jersey

ДОСЯГАЙТЕ СВОЇХ ЦІЛЕЙ!
ЗАРОБЛЯЙТЕ НА ВИСОКИХ
ДЕПОЗИТНИХ СТАВКАХ!

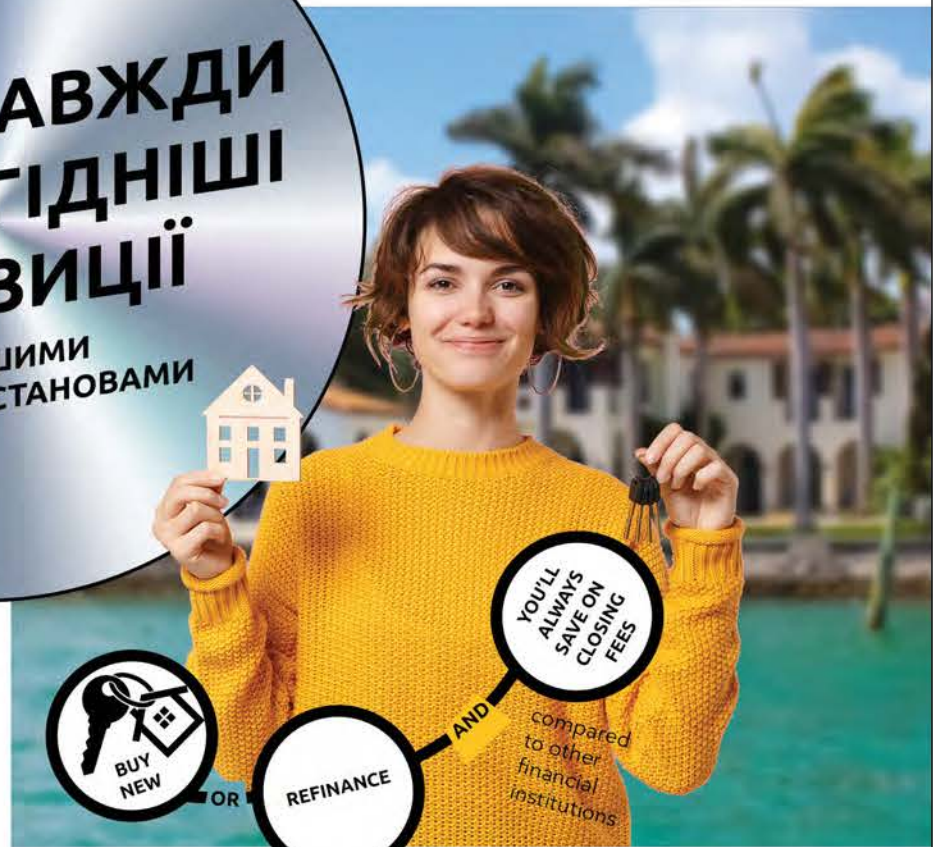

НАШІ ВІДСОТКИ
ВАС ПРИЄМНО
ЗДИВУЮТЬ

У НАС ЗАВЖДИ
НАЙВИГІДНІШІ
ПРОПОЗИЦІЇ
ПОРІВНЯНО ІЗ ІНШИМИ
ФІНАНСОВИМИ УСТАНОВАМИ

- Низькі відсотки.
- Швидкий та легкий процес.
- Позики на вантажні причепа.
- Гнучке фінансування для приватних підприємців та бізнесів.

КОМЕРЦІЙНІ
ПОЗИКИ
НА ВАНТАЖІВКИ!

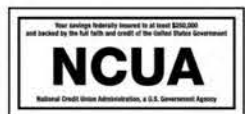

ПОЗИКИ НА
НЕРУХОМІСТЬ
ТУТ І У ФЛОРИДІ!

SELFRELIANCE.COM

EQUAL CREDIT OPPORTUNITY LENDER

Home Office:
2332 W. Chicago Ave.
Chicago IL 60622
773-328-7500

5000 N. Cumberland Ave., Chicago, IL 60656
136 E. Illinois Ave. #100, Palatine, IL 60067
302 E. Army Trail Rd., Bloomingdale, IL 60108

773-589-0077
847-359-5911
630-307-0079

734 Sandford Ave., Newark, NJ 07106
558 Summit Ave., Jersey City, NJ 07306
60-C N. Jefferson Rd., Whippany, NJ 07981

973-373-7839
201-795-4061
973-887-2776

26495 Ryan Rd., Warren, MI 48091
11756 Charest St., Hamtramck, MI 48212-3059
7345 Orchard Lake Rd., West Bloomfield, MI 48322

586-757-1980
313-366-0055
248-487-0330

НОВІ ВИДАННЯ

Традиція тривалістю на пів століття

Володимир Поліщук

ЧЕРКАСИ. – Місто сколихнула цікава подія: в Музеї „Кобзаря“ 30 вересня презентовано двомовну, польсько-українську, колективну збірку поезій „Музи над Брдою і Дніпром“. Цю книжку видрукували в польському місті-побратимі Черкас – Бидгощі за кошти місцевої воєводської влади, привезли до міста над Дніпром відомий польський поет, публіцист, філософ і громадський діяч Стефан Пастушевський та перекладачка Лілія Загнітко.

Ця неординарна творча подія має давню, 45-річну історію. У 1977 і 1978 роках С. Пастушевський, молодий, енергійний поет-дисидент у тоді ще „комуністичній“ Польщі (невдовзі – активний учасник руху „Солідарність“, за що два роки був ув'язнений) запропонував таким же молодим тоді літераторам Черкащини укласти спільну двомовну збірку антологічного типу та надрукувати в Польщі. Ініціативу діяльно підтримав відомий черкаський журналіст Лев Хмельковський (нині він редактор газети „Свобода“ в США).

Збірка „Wyszywanka“ („Вишиванка“) вийшла 1977 року. В ній були вміщені польською мовою поезії Григорія Білоуса, Наталі Віргуш, Петра Линовицького, Миколи Озінського, Лялі Рубан, Тетяни Литвин, Наталії Панченко, Віктора Пономаренка, Валерія Шпака, перекладені С. Пастушевським, М. Войтасіком, Б. Банахом, З. Шукаєм, А. Левандовським, К. Солінським.

Своєю чергою Л. Хмельковський, П. Линовицький, Н. Віргуш переклали твори згаданих польських поетів українською мовою.

Наступного 1978 року ця ж ідея мала своє плідне продовження: в тому ж польському місті-побратимі вийшла друком збірка „Zbliżenia“ („Зближення“), з перекладеними польською віршами тих ж черкаських поетів. Тут була і своя родзинка: збірку проілюстровано творчими роботами тодішніх молодих черкаських художників – Миколи Саєнка, Івана Лавріненка, Світлани і Валентина Почепцових, Миколи Саєнка.

Передмову до збірки написав С. Пастушевський, редагував М. Войтасік.

Співає Заслужена артистка України Наталія Мамалига.

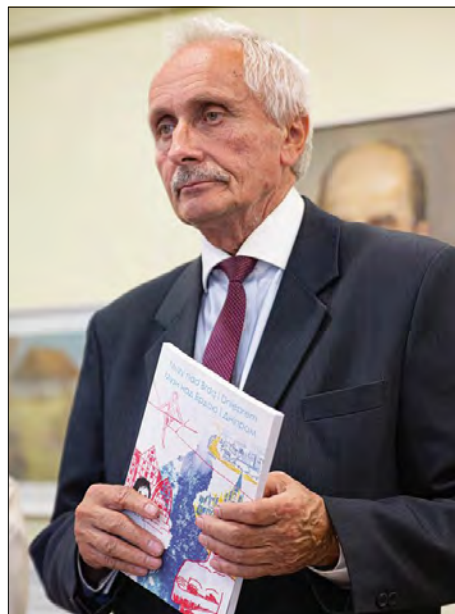
Згадую той час: у Польщі от-от мала вийти на арену політичної боротьби за демократію „Солідарність“, а в Україні (УРСР!) „квітла“ пора „розвинутого соціалізму“ з її жорсткою цензурою в письменстві й не тільки. Тоді ж дві згадані збірки стали таким собі повієм свіжого вітерця, який виніс „за кордон“ поезію талановитої черкаської молоді, окрилив її.

І ось через майже півстоліття С. Пастушевський ініціював схожий творчий проект, але в зовсім нових суспільно-політичних умовах як у Польщі, так і в Україні. На тлі розв'язаної хижою московією війни, в умовах героїчної боротьби українців за свою свободу, активно підтриманої сусідньою і братньою Польщею, польський поет і громадський діяч таким чином теж вирішив підтримати нашу боротьбу та виявити повну солідарність із нами. Протягом усього минулого літа тривав постійний діяльний діалог між С. Пастушевським і автором цих рядків із підготовки нової збірки поезій українських і польських авторів у взаємоперекладах.

До збірки „Музи над Брдою і Дніпром“ увійшли поезії Наталії Горішної, Юлії Гончар, Ганни Клименко-Синьоок, Катерини Вербівської, Василя Пахаренка (всі вони виступили й перекладачами творів польських поетів), Анатолія Горбівненка, Наталії Віргуш, Лялі Рубан, Людмили Тараненко, Олексія Озінського, Валерія Кикотя.

Польську „гілку“ поезій у збірці презентовано творами Войцеха Банаха, Іоланти Бадзак, Іоанни Гладжовської-Росінської, Гжегожа Гржмот-Білського, Ярослава Якубовського, Мартіна Карновського, Кристини Мазур, Роберта Мелхорського, Стефана Пастушевського, Марека Подборського, Здіслава Прусса, Ядвіги Пструсінської, Юліуша Рафелда, Люцини Семінської, Бартоломея Сівеця, Марека Сівеця. Про кожного з авторів у збірці вміщено короткі біографічні довідки. Вступні статті до книжки написали С. Пастушевський і В. Поліщук.

Зокрема в статті останнього – „Духовне єднання міцніє“ – відзначено доволі багаті й різногранні українсько-польські міжлітературні

У Черкасах виступає Стефан Пастушевський.

зв'язки, зокрема і з проєкцією на Черкащину. Адже тут у різні роки побували геніяльні польські мистці Адам Міцкевич і Юліуш Словацький, з Уманню тісно пов'язана доля представників „української школи“ в польській літературі Богдана Залеського, Северина Гоцинського, Міхала Грабовського, в тому ж місті бували Томаш Падура, Болеслав Прус, у нашій Смілі скінчив свій земний шлях Зенон Фіш (Тадеуш Падалиця), на Кам'янщині бував Ярослав Івашкевич...

Черкащина стала тим місцем, звідки пішли у світ знані згодом польські письменники Ельжбета Босняцька, Марія Залеська, Станіслав Грудзінський, Тадеуш Зелінський, композитор і письменник-публіцист Кароль Шимановський...

У цьому ж контексті можна і варто казати про численні переклади творів польських авторів українським перекладачами з Черкащини – Михайлом Старицьким, Миколою Терещенком, Михайлом Драй-Хмарою, Світланою Жолоб та іншими.

На хвилі духовного єднання тривало в Черкасах і саме презентаційне дійство, модерзоване С. Пастушевським і В. Поліщуком, а відповідний тон задала заслужена артистка України, бандуристка Наталія Мамалига, виконавши гімн Польщі, нашу популярну „Ой, у лузі червона калина“ та „спільну“ – „Гей, соколи“... С. Пастушевський передав вітальний лист і символічні подарунки від мера Бидгоща Рафала Бруського присутньому на дійстві міському голові Черкас Анатолієві Бондаренку. Звісно, черкаський мер „адекватно відповів“, зауваживши на розгортання побратимських стосунків наших міст.

Під час велелюдної презентації, природно, найбільше звучала поезія, українська і польська. Усі „присутні у збірці“ й на самій презентації черкаські поети читали один свій вірш українською, а С. Пастушевський або Л. Загнітко читали цей же твір польською. Польських же авторів представив сам шанований гість. Звісно, кожен із авторів отримав примірник антології, як і присутні на презентації працівники бібліотек міста. Були дружні бесіди, обміни подарунками

У Бидгощі читає вірші Марія Кочур. (Фото: Гражина Остропольська)

Збірка поезій „Музи над Брдою і Дніпром“.

(книгами, журналами), фотосесія, інтерв'ю.

Черкаські письменники, представники обласної бібліотеки для юнацтва ім. Василя Симоненка передали через С. Пастушевського до Польщі книжки українською мовою для дітей-переселенців.

Природно, що під час зустрічі були означені пляни на майбутню співпрацю, зокрема заступниця директора Кам'янського історико-культурного заповідника, письменниця Таміла Чупак запросила польських друзів до Кам'янки, де створюється музейна експозиція про польських діячів на Кам'янщині. Генеральна директорка Шевченківського національного заповідника в Каневі, письменниця Валентина Коваленко вела мову про польські сторінки історії нашої Святині.

На презентації так чи інакше звучало слово „війна“, яку веде Україна з одвічним ворогом – ординською московією, як і слово „перемога“, що її ми в тій війні обов'язково здобудемо.

* * *

Олександр Вівчарик

ЧЕРКАСИ. – Збірку віршів сучасних поетів із Бидгоща та Черкас „Музи над Брдою і Дніпром“ у співавторстві уклали Стефан Пастушевський та д-р Володимир Поліщук і видали в Бидгощі за сприяння міської ради (Видавничий інститут „Swiadectwo“). Книга має формат 144 сторінки, у ній сторінках вміщено статтю проф. В. Поліщука „Духовне єднання міцніє“ та літературне дослідження письменника, громадського діяча С. Пастушевського „Літературне життя Черкащини“. Усі поезії в збірці розміщені двома мовами, тож поетичні рядки будуть зрозумілі польським і українським читачам.

Поет та депутат Бидгощської міської ради Стефан Пастушевський завітав з Польщі до України для представлення нової третьої збірки бидгощсько-черкаських віршів, яка має наклад у дві тисячі примірників. Ще у 1977 і 1978 роках з ініціативи Стефана Пастушевського та його друзів були організовані та видрукувані збірки „Вишиванка“ і „Зближення“ молодих тоді поетів у взаємоперекладах польською та українською мовами. Через майже півстоліття

(Закінчення на стор. 15)

НОВІ ВИДАННЯ

Книга про визначного майстра

Марія Порох

Аделя Григорук. „Рука різця не випускала: творчий портрет Василя Кабина“. Косів. „Писаний камінь“. 2022. 348 стор.

Цю книгу можна назвати справжнім відкриттям постаті Василя Кабина, який причетний до створення косівської мистецької школи дереворізблення, основи якої заклав Василь Девдюк.

Книгу написала Аделя Григорук – заслужена працівниця освіти України, письменниця, літературознавиця.

Книга „Рука різця не випускала“ – доволі об'ємне, наповнене якісним науковим текстом видання, в якому вміщено пролог „Василь Кабин: із когорти корифеїв“ англійською, німецькою, польською, французькою мовами. Книга має 5 частин, список використаних джерел, іменний покажчик, подяки добродіям та добродійкам за надані матеріали.

Для написання книги використано 156 джерел, в іменному покажчику згадано понад 550 прізвищ, що суттєво розширює її зміст, а прекрасні чорно-білі та кольорові світлин

(всього їх 452, серед них цікаві документальні, сімейні, музейні, фотографії місць і краєвидів Гуцульщини, фоторепродукції робіт В. Кабина та присвячених йому творів) дають можливість не тільки побачити обличчя людей, про яких розповідається, а й дозволяють вповні насолодитися роботами неперевершеного майстра.

Напередодні 114-ої річниці від дня народження В. Кабина книга побачила світ у косівському видавництві „Писаний камінь“ за участі художника Антона Григорука, Марії Порох (комп'ютерний набір), Юрія Пороха, Наталії Юрової (сканування, обробка світлин та оригіналів), директора видавництва Михайла Павлюка та комп'ютерного дизайнера Віталія Стефурака.

Презентація нової книги відбулася в актовому залі Косівської регіональної спілки художників України на День художника, де в дружньому колі зібралися художники, викладачі та студенти, письменники, журналісти, члени Клубу інтелігенції, „Просвіти“, бібліотекарі, діти та родина майстра й авторки книги, знайомі, друзі, поціновувачі літератури та мистецтва.

Захід вів Іван Кочержук – голова Косівської регіональної організації Національної спілки художників України, за рішенням якої друкувалася книжка.

А. Григорук розповіла про те, як вона працювала над книгою. Ця книга відкрила майстра крізь століття, бо дослідниця на широкому фактологічному матеріалі проаналізувала етапи мистецької практики В. Кабина, його роль у організації художнього виробництва на Косівщині, відтворила громадську та виставкову діяльність, звернула увагу на багатство орнаментальної мови та досконалу техніку виконання творів, охарактеризувала творчий доробок мистця за типологічними групами творів.

І. Кочержук, Йосип Приймак, Василь Шкурган, Юлія Конопелько, Василь Глібчук, Роман Кабин (син майстра), Любов Кабин-Миколайська (дочка), Ліліана Косановська (внучка В. Кабина), Іван Парипа, Богдан Ходан, Дарія Даниш-Тимків, Олег Слободян, земляки з рідного письменниці Обертину, високо оцінили нове дослідження А. Григорук.

Серед присутніх була й наймолодша слухачка Діанка Кулик (внучка

Виступає Аделя Григорук. (Фото: Марія Порох)

сестри авторки), яка теж адресувала щирі й теплі слова подяки письменниці та подарувала їй розкішний букет квітів.

Поезії лунали в авторському виконанні Л. Косановської, відомої української письменниці, присвячені її знаменитому дідусеві.

Дочка В. Кабина – Л. Миколайська – щиро подякувала авторці за прекрасну книгу і подарувала їй намисто, зроблене самим майстром.

А. Григорук отримала адресну подяку від Національної спілки художників України за збереження і популяризацію мистецтва рідного краю, звитяжну працю на освітянській та творчій ниві, ентузіазм і надхнення у розбудові засад культури України, яка їй вручив голова Центральної контрольно-ревізійної комісії спілки, заслужений діяч мистецтв Микола Кішук.

Традиція тривалістю...

(Закінчення зі стор. 14)

С. Пастушевський ініціював схожий проект, але в нових суспільних умовах у Польщі та Україні і з багатьма новими іменами авторів.

Співатор-укладач збірки та літературознавець, член національних спілок письменників, журналістів, краєзнавців України, доктор філологічних наук, професор Черкаського національного університету ім. Богдана Хмельницького В. Поліщук розповів, що робота над книгою тривала протягом літа 2022 року.

„У травні Стефан Пастушевський запропонував ще раз відтворити збірку з творами теперішніх черкаських та бидгощських авторів. Бидгощ і Черкаси здавна міста-побратими. Ми перекладали вірші польських поетів, а вони твори наших авторів. Мерія Бидгоща фінансувала цей проект і сьогодні вже маємо готову збірку. У контексті польської допомоги Україні у війні проти Московії – це своєрідний крок підтримки українських поетів“, – наголосив В. Поліщук.

С. Пастушевський окреслив, чому такі події є важливими для польсько-українських відносин: „Ми хочемо підтримати Україну у цей важкий час. Багато років Бидгощ і Черкаси є містами-партнерами. Ми віримо в те, що незабаром воєнні дії будуть завершені, а добро перемає. Радий, що незважаючи на тяжке воєнне лихоліття, нам вдалося видрукувати гарне літературне видання. Такі заходи особливо цінні в час нищення загарбниками багатого творчого здобутку, накопичуваного протягом попередніх століть. Ми об'єднуємося у місті Черкаси в повній емпатії та співчутті, нехай віра та сила національного духу веде вас до перемоги

Стефан Пастушевський ставить автограф на збірці для Людмили Тараненко. Праворуч Володимир Поліщук. (Фото: Олександр Вівчарик)

над ворогом“.

Захід відвідав міський голова Черкас Анатолій Бондаренко, який розповів про те, що місто Бидгощ відправило в Україну десятки тонн гуманітарної допомоги для вимушено переміщених осіб: „Упевнений, що з такими партнерами, як Польща, ми вистоїмо у визвольній війні проти російського окупанта і перемога буде за нами. Наше місто є частиною європейської спільноти, ми маємо європейські демократичні цінності та спільний світогляд. Це українсько-польське видання є унікальним, воно одне з найперших, що вийшло у світ під час активної фази війни, коли наш народ б'ється не лише за себе, але й за всю Європу“.

Також А. Бондаренко проінформував присутніх, що на сьогодні в місті Черкаси зареєстровано близько 27 тисяч внутрішньо-переміщених осіб, а реально проживає приблизно 55 тисяч.

Наталія Віргуш, Людмила Тара-

ненко, Василь Пахаренко, Валерій Кикоть, Катерина Вербівська та інші декламували свої вірші, а С. Пастушевський зачитав їхній переклад польською мовою.

Збірка „Вишиванка“ вийшла у Бидгощі в листопаді 1977 року. До збірки „Зближення“, крім поезій, увійшли графічні твори молодих черкаських мистців Івана Лавріненка, Володимира Пономаренка, Валентина і Світлани Почепцових, Миколи Саєнка. Обидві збірки черкаська влада сприйняла неприхильно, але не могла нічого вдіяти, бо йшлося про польське місто-побратим.

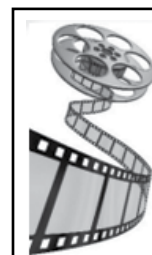
У 1993 році черкаське видавництво „Сіяч“ випустило збірку поезій і прози С. Пастушевського „Простори часу“ (редактор Сергій Левченко). У передмові перекладач книжки Л. Хмельковський писав: „Стефан Пастушевський – педагог, філолог, інженер, поет, прозаїк, посол Сейму, має дипломи трьох вузів і численні літературні нагороди. Тричі ув'язнений, у тривозі про дітей і дружину Дороту, працював в ім'я сьогодення і писав заради майбутнього“.

* * *

Гражина Остропольська

БІДГОЩ, Польща. – 10 жовтня в клубі „Арка“ відбулась презентація книжки „Музи над Брдою та Дніпром“. Вірші читали бидгощські та українські поети і перекладачі творів. Найкраще декламувала українською мовою вірші зі збірки біженка з Ірпіня Заслужена працівник культури України Марія Кочур, шанована в Україні акторка театру та кінематографії (її тесть Григорій Кочур був відомим українським поетом і перекладачем поезії Веслави Шимборської).

Був виступ садника Бидгоща Рафала Бруського, який побажав українцям стійкості у важкі часи війни. Як книжка, так і обидві презентації мали характер духовної підтримки українців та активних поляків під час протистояння російському вторгненню.

Оголошення

Шановні читачі, родина Солюк просить Вас допомогти віднайти копії кількох українських кінострічок: „Чорноморці“ (16мм) та „Українське Різдво“ (16мм). Ці кінопроекти у свій час із добрими намірами віддав для перегляду Богдан Солюк, але, на жаль, їх не повернули після його смерті (1994 р.). Якщо у вас є хоч якась інформація про ці кінострічки, будь ласка, повідомте GeorgeS@SolukMediaArchive.com

Advertisement

ПОСТАТІ

Сотенний УПА Мирослав Симчич – Герой України

Марта Осадца

Указом Президента України Володимира Зеленського сотенному УПА Мирославу Симчичу 14 жовтня присвоєне звання Героя України за героїзм, виявлений у боротьбі за незалежність України, визначні особисті заслуги у становленні Української державності, багаторічну плідну громадську діяльність.

М. Симчич народився 5 січня 1923 року в селі Вижній Березів (нині Верхній Березів), повіт Коломия, нині – Косівський район Івано-Франківської області. У 1941 році вступив до юнацької сітки ОУН. Перед закінченням Коломийського архітектурного технікуму, восени 1943 року, був скерований у перший курінь Української народної самооборони в Космач, де служив кулеметником. Після двох боїв з німцями цей курінь відійшов у Чорний Ліс, окрім чоти Скуби, на основі якої була сформована нова сотня. Районовий Орел скерував Симчича знову в Коломию вести розвідку. Навесні, з приходом большевиків, сотенний Скуба відправив Симчича в старшинську школу, котра була організована в присілку Завоєли у Космачі.

Закінчивши цей вишкіл, він був скерований у Буковинську українську самооборонну армію, у сотню Криги на посаду чотового. На прохання сотенного Мороза, пізньої осе-

Мирослав Симчич у різні роки життя.

ні 1944 року, командування повернуло М. Симчича з Буковини у рідні краї. Мороз доручив молодому старшині вишколювати новостворену Березівську сотню. Сотня пішла в рейд на Снятинщину і Заболотівський район, де розгромила декілька колгоспів, а також розігнала місцеві винищувальні загони. Далі сотня рейдувала Буковиною, повернулася перед Різдом 1945 року, а після свят отримала наказ іти на Космач.

Відбув в ув'язненні 32 роки, 6 місяців і 3 дні. Звільнений у 1985 році. У 2008 році в Коломиї йому був встановлений пам'ятник. 24 серпня 2012 року брав участь у Львівському вічі на День Незалежності, на якому виступив з палкою патріотичною промовою. 11 травня 2013 року М. Симчич став почесним громадянином Львова.

Життєвий шлях М. Симчича ліг в основу книги Михайла Андрусика „Брати грому“.

15 листопада 2017 року, за поданням Івано-Франківської обласної прокуратури, Косівський районний суд реабілітував М. Симчича. У 2019 році життєпис М. Симчича став основою третього фільму з циклу „Жива УПА“ – „Я не з неба“.

М. Симчич має ряд нагород. Нині М. Симчич на пенсії. Мешкає у Коломиї, Івано-Франківської області, почесний громадянин Коломиї, член Коломийської станиці Братства ОУН-УПА. Карпатського краю.

Хранитель мовних скарбів Гуцульщини

Аделя Григорук

14 вересня письменник Василь Шкурган відзначив 70-ліття від дня народження. Народився майбутній поет і прозаїк 14 вересня 1952 року в селі Сподній біля Косова, що на Гуцульщині.

1974 року закінчив біологічний факультет Чернівецького державного університету. Працював науковим співробітником науково-дослідного інституту рибного господарства на Львівщині, фотохеміком і вчителем у Косові, апаратником виробничого об'єднання „Азот“ у Черкасах, кореспондентом і редактором газети „Гуцульський край“ у Косові, заступником голови Косівської районної адміністрації. Багаторічно очолював Косівське товариство „Гуцульщина“.

В. Шкурган – автор книжок поезій

та новел „Кілько того світа“, „Ади жию“, поетичної збірки „Діправді“ та книжки для дітей „Делінь“, новелістичної збірки „Повертин“, лавреат літературної премії „Князь роси“ ім. Тараса Мельничука, член Національної спілки письменників України, очолює Косівську первинну організацію Івано-Франківської обласної організації спілки.

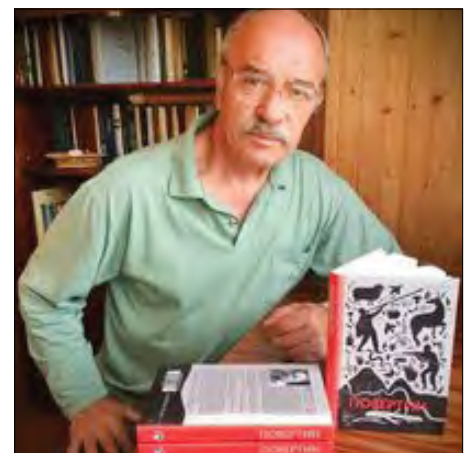
У художню літературу В. Шкурган прийшов, мабуть, таки з доброго напучування друга Василя Герасим'юка – поета, талановитого майстра віршованої форми, оригінального творця метафори, лавреата Шевченківської премії, знакової постаті в українському красному письменстві. В. Герасим'юк порадив Василеві залучати в канву творів гуцульську розмовну лексику, щоб літературні персонажі в рідному живомов'ї почувалися комфортно та

природно.

В. Шкурган на генетичних рівнях віднаходить знакові слова в гуцульському мовному доквіллі, немовби дбайливий садівник, пересаджує, прищеплює їх на сторінках своїх книг. Через них якимось по-інакшому відчуються глибинні Карпати, універсальні національні первні.

В. Шкурганові розходиться на тому, щоб не мали наші душі, аби не замулювалися криниці духовності, щоб не почувалися ми приниженими на власній землі, а росли гідних нащадків для свого роду: „Найшніують коріні своє. Най си зважі гілеточку волі, поки в жилах течет житіє і дримають в музеях пістолі“. А вже й не дримають – заговорили. І кулемети, і міномети. Вбивають. Калічать. Нищать усе дотла. Чи розуміє зайда-окупант мудрі слова: „Та кемую, шо чорне – то гріх. Собі знаю, шо біле – то совість“, – почерпнуті В. Шкурганом з настояної мудрости карпатських верховинців.

В. Шкурган уводить у свої твори людей, яких добре знає, в переважній більшості навіть не змінюючи їхніх прізвищ чи вуличних прізвищ. Канвою для оповідань стає інформація, отримана в результаті безпосереднього спілкування з прототипами героїв під час перебування у тих місцях, де живуть чи господарюють його персонажі – в саду, на сінокосі, в майстерні, на городі чи подвір'ї, в гостях, біля церкви, на рибалці. В. Шкурган зміг настільки наблизитися до свого співрозмовни-

Василь Шкурган

ка, що йому відкрилися внутрішній світ, особистість людини.

Кожен із його персонажів – то не просто сільський обиватель із прагматично вузькими інтересами. Переважно це звичайні діди й баби, дядьки й тітки, що їх письменник наділив індивідуальними рисами, мудрі філософи, котрі сприймають складність світу як даність, бачать його поліхромність і не оцінюють ні людей, ні події з позицій чорно-білого мислення.

Неголосне слово В. Шкургана, що лине із гуцульської реальності й завше обґрунтоване художньо, звучить тихо й ненав'язливо, без тріскучих поучувань і голосних деклярацій. Як син свого народу, письменник найосновнішим своїм завданням вважає, як зіницю ока пильнувати це слово, доносити його до людських сердець, щоб зберегти на прийдешні часи духовні джерела Гуцульщини, її віковичну мудрість і красу думок та почувань горян-верховинців.

DNIPRO LLC.

ПАЧКИ, АВТОМОБІЛІ
ТА КОНТЕЙНЕРИ
В УКРАЇНУ

Туристичні послуги: авіаквитки в Україну та інші країни • Пересилка пакунків, автомобілів та контейнерів в Україну та інші країни світу • Українські та європейські компакт-диски • Українські сувеніри та хустки

ROSELLE, NJ
645 W 1st Ave.
Tel.: 908-241-2190
888-336-4776

CLIFTON, NJ
565 Clifton Ave.
Tel.: 973-916-1543

PHILADELPHIA, PA
1916 Welsh Rd., Unit 3
Tel.: 215-969-4986
215-728-6040

ПОДОРОЖІ

З українських буднів

Коли 23 вересня я прийшов у Львові до Українського католицького храму св. Андрія, в неділю вранці люди чекали – багато на колінах – на початок відправи. Церква майже виповнена – молодими і старими. Питаю молоду особу: „Чому так багато людей?“. А вона відповідає. „Це – нормально“.

Тижнем раніше був у соборі св. Володимира у Києві. Церква – виповнена. Відправляє Владика Філарет. Хор співає немов концерт. Прислуховуюся, чи згадують Митрополита Епіфанія. Але ні, немає згадки про Епіфанія.

З церкви йду на закупілі, бо люди на мусить їсти. Брак продуктів якщо є, то не явний. Готування страв – просто надзвичайне. „Пузата хата“ у Києві залишається дуже смачною і поміркованою у ціні. Борщ і пампушки з часником – неперевершені. Трішки дорожчий, але з пишними сніданками, „Хлібний“. У Львові майже усе навколо Ринку – смачне і з поміркованою ціною. На особливу увагу заслуговують „Справжні паляниці“, недалеко від площі Ринок. Коли я сів на потяг з Києва до Львова, службова львів'янка сказала мені, що я розмовляю з акцентом. Я з обуренням відповів, що розмовляю краще, ніж вона. Жінка задала мені іспит – вимовити „паляниця“. Я склав. Вона пустила на потяг.

У Львові також на Соборній площі є „Ваш лаваш“ – надзвичайна пекарня, маленька, але прекрасна. Її печива з вишнями, а також українська піца – надзвичайні.

Я приїхав на осінь, але зустріла мене зима. Треба було купувати шапку, плащ. Ціни – помірковані, а для деяких – навіть дуже дешеві, коли людина з Нью-Йорку. Все ж таки я заплатив майже чотири долари за шапку, бо було холодно.

На завершення, не обійдеться без мови про туалети в Україні. З одної сторони, вони не такі як в Америці, бо чисті, а з другої – погані, бо платні. Сидить бідна жіночка у смороді чоловічих туалетів і збирає нещасних 8 грн, це – 20 центів. Коли мова про москалів і Москву, то якось на столику у Києві я знайшов монету – одного рубля. Думав хіба викинути, бо це московське, але тоді прийшла думка і надійна пропозиція – ця монета колись буде вартісною, коли вона стане раритетом. Не буде Москви, не буде рубля. Це мене втішило!

Духовність і культура

Українці – прекрасні люди. Я кидаю у кошик в церкві св. Андрія у Львові 200 гривень, а збірник питає, скільки мені дати здачі. Це ознака чемності і культури. А церква виповнена. Церква і її служителям відграють особливу роль в час війни. Саме приміщення церкви діє психологічно. Посидіти трохи навіть без служби чи співу дає заспокійливий ефект. Подібно велику роль відіграють ті, які займаються військовою духовною опікою. У мене зв'язок з багатьма священиками з двох наших традиційних християнських церков, які виконують функції капелянів. Вони не тільки доносять гуманітарну допомогу, але і оборонну. Священики не можуть брати зброю до рук, але вони роблять майже все інше.

Оповідала моя мати, що в українському селі, де був отець патріотом, ціле село було патріотичне. Фактично протягом віків наше духовенство було душею патріотичного суспільства.

У церкві св. Андрія дізнався, що того вечора у Львівській філармонії відбувається відзначення 38-ої річниці відходу у вічність Патріярха Йосифа. Початок програми був у виконанні Академічної камерної оркестри „Віртуози слова“ з озвученням голосу Патріярха, тобто, його Заповіту. Було дуже змістовне слово про Патріярха о. Ореста Фредина. Однак, після цього, свято забуло про Патріярха.

Половина програми складалася з італійської кантати про переживання Матері Божої під хрестом у виконанні оркестри і двох солісток. Здається, гарна релігійна програма, але я прийшов слухати про Патріярха. Насамкінець молодь оркестри Львівської духовної семінарії заграла „Ой, у лузі“, хоч у програмі була не пісня Січових стрільців, а гімн українських націоналістів „Зродились ми великої години“.

Керівниця подякували всім, тільки забула отцеві подякувати який, як для мене, виконав найважливішу частину, бо говорив про Патріярха. І так зробили з великого свята ще одну академію.

У театрі Заньковецької була вистава „Циліндр“ неукраїнського (італійського) автора постановкою відомого режисера Федора Стригуна. Це була комедія. Всі сміялись, розважались. Фактично, Ф. Стригун зробив чудо, бо сама п'єса, на мою думку, слабенька.

Ось так виглядає прекрасна Україна. Але треба сильно допомагати і сюди частіше приїжджати. Я виїхав, сповнений не тільки надією на перемогу, але з новою енергією і духовністю. Хіба цього вистачить до наступного приїзду. У міжчасі обіцяю допомагати та переконувати інших, щоб допомагали.

Аскольд С. Лозинський,
Нью-Йорк

АРКА

Вишиванки, хустки, нитки,
тканина до вишивання, рушники,
коралі, пояси, кераміка, різьба
89 East 2nd St., New York, NY 10009
Tel.: 212-473-3550

БЛАГОДІЙНА АКЦІЯ КОСТЮМІВКА

з нагоди століття пластового куреня
ЛІСОВІ ЧОРТИ

В суботу, 19-го листопада, 2022 р., 7-11 веч.
Український Інститут, 2 East 79th Street, NYC

Весь прибуток Костюмівки призначений організаціям
які допомагають Україні побороюти агресора.

<https://Kostyumivka100.eventbrite.com>

Наукове Товариство ім. Шевченка в Америці

запрошує на зустріч
зі

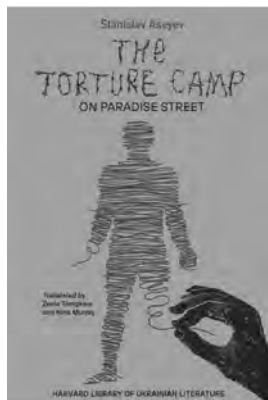
Станіславом Асеєвим

журналістом і блогером, членом Українського ПЕН-клубу,
який понад два з половиною роки перебував у полоні російських
гібридних сил в окупованому Донецьку

з приводу англійського видання

The Torture Camp on Paradise Street

Translated by Zenia Tompkins and Nina Murray

Вступне слово

д-ра Олега Коцюби,

керівника видавничих проєктів УНІГУ

В'язниця, що насправді є концтабором, де застосовують моторошні тортури, діє в сучасній Україні. За тюремним парканом немає жодних законів, тут зовсім інше життя: у приниженні, страху й непевності, з ранами та слідами опіків на тілі, з болем від переламаних кісток і часто — від зламаного волі й свідомості. Тут головне завдання — вижити, коли жити вже не хочеться й від тебе майже нічого не залежить, зберегти здоровий глузд, коли вже близький до божевілля, залишитися людиною в нелюдських умовах, де віра, прощення, ненависть і навіть погляд між катом і жертвою набувають інших сенсів. Щоб вижити в пеклі концтабору, журналіст Станіслав Асеєв написав цю книжку — відверту, емоційну, глибоку, в якій питань більше, ніж відповідей, бо життя людей після звільнення з полону назавжди розділилося на «до» і «після».

У суботу, 29 жовтня 2022 року
о 5-ій годині по пол.

в будинку НТШ

63 Fourth Ave (між 9-ою і 10-ою вулицями)
New York, NY 10003

Друкарня

COMPUTOPRINT Corp.

Established 1972

Clifton, New Jersey

виконує друкарські роботи:

- книжки (в твердій і м'якій оправах)
- журнали (з експедицією, або без)
- канцелярські друки
- весільні запрошення (в укр. і англ. мовах)

Ваші замовлення виконуємо
сумлінно, скоро і на час та
з 40-літнім досвідом!

973-574-8800

Fax: 973-574-8887

e-mail: computopr@aol.com

СПОМИН

В пам'ять Івана Буртика

Шлю Вам привіт від казахстанців, які читають „Свободу“ в інтернеті й прагнуть перемоги України над ворогом. 31 жовтня виповнюється річниця відходу у вічність св. п. Івана Буртика (1924-2021) – відомого у діаспорі громадського діяча. Мені випало бути редактором його книжки „Спогади про життя українського народу в ХХ столітті“ (2015), яку ми видали в Казахстані на честь його 90-річчя. Отже, пересилаю Вам статтю про нього.

Тарас Чернега, Астана, Казахстан

Минає рік, як відійшов у вічність св. п. Іван Буртик (1924-2021) – відомий у колах української діаспори громадський діяч, голова Ради оборони і допомоги українцям Українського конгресового комітету Америки, почесний доктор Українського вільного університету, один із засновників Фондації УВУ і перший її голова, автор кількох книжок та сотень статей. А ще – люблячий тато, дідо, друг, мудра, інтелігентна й чуйна серцем особистість.

Доля відвела І. Буртику довге і непросте життя, він став очевидцем і учасником багатьох подій ХХ ст. Народжений 13 грудня 1924 року у селі Ляцьке-Шляхоцьке на Івано-Франківщині, був четвертою дитиною в родині Василя й Параскевії Буртиків. Коли Івасю було чотири роки, померла мама.

Батько за своє життя пережив чимало поневірянь. За членство в ОУН середнього сина Петра арештували і вислали у Казахстан.

І. Буртик зростав у тодішній Галичині, яка попри полонізацію була більш освіченою, національно свідомою, не виморена Голодомором і до 1939 року не знала сталінських репресій.

Молодий І. Буртик, підпільник ОУН, а потім вояк Другої дивізії Української національної армії, врятувавшись після поразки від радянського полону й перебуваючи на теренах повоєнної Німеччини, вписався спочатку на теологічні студії, а потім вступив на філософський факультет УВУ.

З нового навчального року перейшов на правничо-економічний факультет, брав участь у відновленні в 1946 році Спільки української молоді (СУМ), належав до найактивніших організаторів відділів СУМ в Німеччині – в таборі україн-

ських біженців „Фрайман“, розташованому в околицях Мюнхена, де протягом 1946-1948 років мешкало до дев'яти тисяч людей, переважно українців.

На ці ж роки припадає добровільна допомога студента І. Буртика університетові, коли він заохочував таборову молодь до облаштування приміщень шкільного будинку з метою організації в ньому університетських навчань, переймався збірками коштів по таборах на утримання цього вищого навчального закладу.

Перебравшись у жовтні 1949 року до Америки без жодного centa в кишені, І. Буртик разом із однодумцями активні вклучився у відзначення у грудні 1951 року в Нью-Йорку 30-ліття УВУ. Це зацікавило спільноту й пресу. До кінця 1950-их років у Америці діяло Товариство алюмінію і приятелів УВУ, що нараховувало 11 філій по громадах українських поселень.

Саме І. Буртикові належала ідея відзначення 50-ліття УВУ 1971 року. Урочисті святкування відбулись в Нью-Йорку, Нью-Джерсі, Філадельфії, Чикаго, Мінесоті, Балтіморі, Денвері, Клівленді. Доповіді про УВУ було виголошено також у Канаді та кількох країнах Південної Америки.

Рік ювілею УВУ став дуже важливим для зародку фундації на його підтримку 19 травня 1973 року. Першою юридичною адресою Фундації стала приватна адреса І. Буртика у Кліфтоні, Нью-Джерсі.

20 жовтня 1975 року Федеральний уряд США визнав Фундацію як неприбуткову інституцію. Це було великим досягненням, оскільки жертводавці тепер вже мали юридичне право відраховувати суми своїх пожертв від федеральних податків.

До 85-ліття УВУ магістр І. Буртик отримав звання почесного доктора

університету за багаторічну сумлінну громадську працю, а роком пізніше був удостоєний медалі Святого Князя Володимира – найвищої нагороди Світового конгресу українців.

Серед турбот І. Буртика особливе місце мала допомога українцям Казахстану. До 1997 року Казахстан залишався невідомим і для самого І. Буртика. Йому вдалося розшукати й відвідати в цій далекій країні єдиного, хто вижив зі всієї великої родини Буртиків, рідного брата Петра, який був засуджений у 1946 році радянським режимом до багаторічного ув'язнення за причетність до українського підпілля. П. Буртик відбував покарання у Сибіру на шахтах Воркути і лише з часом йому дозволили перебраться в Караганду.

Від брата Петра, якого він не бачив 53 роки, І. Буртик довідався, що вивезли на Сибір, а потім в Казахстан їхнього батька з мачухою Домкою, старшу сестру Ірену з чоловіком Стефаном та його родичами. Сотні тисяч українців опинилися в у таборах, на виселенні, на примусових роботах. І. Буртик перейнявся активним і щирим піклуванням про них і ще двічі відвідував Казахстан. Кількість організованих ним акцій на підтримку українців Казахстану, переважно колишніх засуджених радянським режимом, важко перелічити. Чи не найбільшою допомогою є організація збірок на церкви в Караганді, Павлодарі, Сатпаєві, Астані, Шидерті.

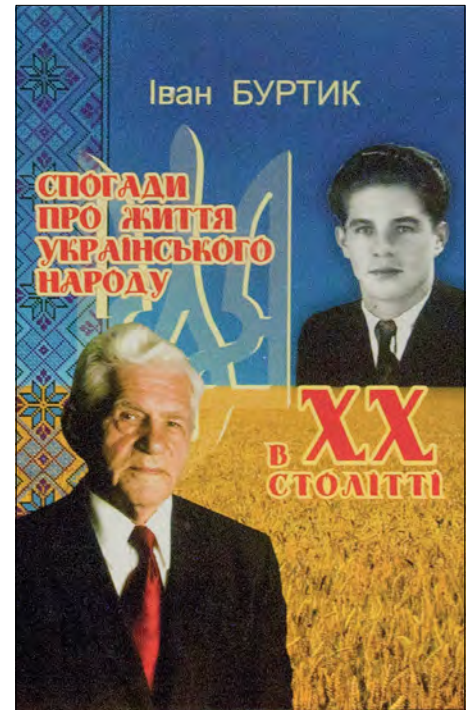
Під час відвідин Казахстану І. Буртик зустрівся з представниками казахстанської влади й переконав їх у необхідності відкриття великого музею в пам'ять про численні жертви політичних репресій. Також завдяки йому було встановлено пам'ятні знаки синам і донькам України, замученим у карагандинських концтаборах.

Безпольотна зона...

(Закінчення зі стор. 7)

мою загрозою їхній безпеці, миру та стабільності в євроатлантичному регіоні. Жорстока війна Росії в Україні зруйнувала мир у Європі“.

Геноцидна війна Росії проти України досягла критичного моменту, який вирішить хід історії та визначить, чи майбутні покоління й надалі зазнаватимуть небезпечного та ненаситного імперіалістичного апе-

Книга спогадів Івана Буртика, 2016 р.

До Казахстану було переправлено чотири 25-тонних морських контейнери з різними речами потребуючим людям. Неодноразово І. Буртик організував грошову допомогу колишнім воякам УПА, серед яких він зустрів у Казахстані двох своїх побратимів-дивізійників, що потрапили наприкінці війни до лабетів сталінських сатрапів і були засуджені до великих термінів ув'язнення.

Щире серце І. Буртика стало оберегом його щасливого подружнього життя. Протягом майже 55 років поруч із ним була св. п. Ольга – кохана дружина, мати їхніх трьох дітей: доньок Любці та Ірці й сина Романа, а також бабуся сімох онуків. Усіх своїх найдорожчих рідних вона полишила у липні 2004 року.

31 жовтня 2021 року багатьом із нас, хто знав І. Буртика, здалося, що на неозорому небосхилі засвітилася ще одна яскрава зірка, яка буде світити нам вічно. То є зірка Івана Буртика...

Тарас Чернега – докторант УВУ, голова Українського товариства „Ватра“, Астана, Казахстан.

титу Кремля чи житимуть у набагато безпечнішому, процвітаючому та стабільному світі.

Вибір – очевидний, і час є критичним. Захід має діяти зараз із переконливою рішучістю та надати Україні всю необхідну зброю для забезпечення безпольотної зони, що допоможе Україні виграти цю війну проти неспровокованого та безжального агресора та зупинити геноцид.

Евген Чолій
президент Громадської організації „Україна-2050“

Корпоративна Рада Директорів
Українського Народного Союзу

повідомляє, що

ОСІННІ ОРГАНІЗАЦІЙНІ НАРАДИ ОКРУГИ НЬЮ ІНГЛАНД
відбудуться

в суботу, 29 жовтня 2022 року, о год. 1:30 по пол.

в Українському Народному Домі
961 Wethersfield Ave., Hartford, CT

У нарадах зобов'язані взяти участь члени управи
окружного комітету та члени управи наступних відділів:

59, 67, 206, 238, 241, 253, 254, 277, 387, 414

Гостей та членів Українського Народного Союзу радо вітаємо.

У нарадах візьмуть участь
члени Корпоративної Ради Директорів УНСоюзу:

Роман Гірняк - Президент
Михайло Козюпа - Головний Секретар

ЗА УПРАВУ ОКРУГИ
Мирон Колінський - Голова Округи

ОКСАНА СТАНЬКО
Лицензований продавець
Страховання Життя
OKSANA STANKO
Licensed Life Insurance Agent
Ukrainian National Assn., Inc.

Tel.: 908-872-2192

email: stankouna2@gmail.com

МАРІЯ ДРИЧ
Лицензований Продавець
Страховання Життя
MARIA DRICH
Licensed Life Insurance Agent
Ukrainian National Assn., Inc.

2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Tel.: 973-292-9800 ext. 3035

e-mail: mdrich@unainc.org

LAW OFFICES OF
ZENON B. MASNYJ, ESQ.

In the East Village since 1983

Serious personal injury, real estate
for personal and business use,
representation of small and mid-
size businesses, divorce, wills and
probate (New York matters only).

(By Appointment Only)

140 Second Avenue
New York, NY 10003

212-477-3002

zbmasnyj@verizon.net

If 212-477-3002 landline busy,
please call 201-247-2413

СПОМИН

Слово про батька й сина – Степана та Романа Проциків

Олександр Панченко

У травні 2021 року якимось непомітно промайнуло українським світом 100-ліття від дня народження видатного сина нашого народу, уродженця тернопільського села Кут-Товсте, освітнього й громадсько-політичного діяча Степана Процика. До США він перебрався з дружиною Любою, дочкою Оксаною й сином Романом із Західної Німеччини у першій половині 1950-их років. Довший час був головою управи „Наша українська рідна школа“ у Філядельфії, членом Комітету Тисячоліття Християнства в Україні, провідним членом Організації однодумців ОУН за кордоном у США. В останніх роках свого життя він видавав й був редактором часопису „Незалежний бюлетень“.

У своїй статті „Несподівано перебісся у Божі засвіти Степан Процик“, що була поміщена в часописі „Патріярхат“ (ч. 10 за 1997 рік) Микола Галів, зокрема, писав: „17 серпня 1997 року, на 76-му році життя відійшов у Божу Вічність, колишній динамічно-активний діяч організованого мирянського руху за Патріярхат Помісної Української Католицької Церкви, бл. п. інж. Степан Процик. Він мав свої пляни, вибираючись на участь у Другому всесвітньому форумі українців у Києві, щоб 17 серпня 1997 року відлетіти в Україну. На жаль, вночі, 17 серпня 1997 року він відійшов від нас спокійно й безболісно.“

С. Процик народився 25 травня 1921 року на Тернопільщині. Батьки Йосиф і Варвара (Бирич) дали йому родинне і релігійне виховання та вщепили любов до України. Степан став активним членом ОУН. У 1941 році він опинився у гітлерівських концентраційних таборах. Спершу у Авшвіцу, Мельку й інших. У 1945 році, після виходу на волю, включився у мережу ОУН. Вдалось йому здобути приміщення у Мюнхені, де була

Степан Процик

оселя для українських політичних в'язнів та студентів. Степан був одним з завідуючих цим гуртожитком.

Степан записався на студії Української високої економічної школи у Мюнхені, які закінчив дипломом інженера-економіста.

У США, в Темпел університеті, здобув ступінь магістра у 1962 році, працював професійно у відомій компанії „Корвет“, а згодом фінансовим контролером американської армії. Коли Митрополит Йосиф Сліпий висунув пропозицію, щоб УКЦеркву було піднесено до гідності Патріярхату, Степан став одним з його активних і провідних членів. Він був основником та першим редактором журналу під назвою: „За Патріярхат“.

Роман Процик, син Степана, громадський діяч, доктор біохемії, дійсний член Наукового товариства ім. Шевченка в Америці народився 28 грудня 1952 року в Мюнхені. Ступінь бакалавра з хемії одержав у Ла Саль Коледжі в 1974 році, а ступінь магістра – через два роки, згодом став доктором з біохемії у Медичній школі ім. Ганемана у Філядельфії. Д-р Р. Про-

цик працював у Нью-Йоркському центрі дослідження крові, згодом як старший науковий дослідник у фармацевтичній компанії „Брістол-Маєрз Сквіб“ у Принстоні, Нью-Джерсі. Він є автором численних наукових статей про молекулярну структуру крові, був членом управи НТШ в Америці, науковим секретарем НТШ-А, є активним членом Пласту. Від 1975 року Р. Процик є активістом Фонду катедр українознавства, а від 1977 року – був членом його головної езекутиви. Він брав участь у розбудові Літньої школи українознавства Гарвардського університету, працював над масштабними проектами Українського наукового інституту Гарвардського університету, пов'язаними з відзначенням 50-их роковин Великого голоду в Україні 1932–1933 років. Від 1990 року Р. Процик поши-

рює свою діяльність в Україні.

У грудні 2005 року відбулася презентація добірки літератури, переданої удар Національній бібліотеці України ім. В. Вернадського доброчинними фондами „Сейбр“ (Кембрідж, Масачусетс) та „Сейбр-Світло“ (Львів). Благодійний фонд „Сейбр-Світло“ впродовж 15 років забезпечував бібліотеки, навчальні та наукові установи України фаховою та довідковою літературою з усіх галузей знань. За цей час до головної книгозбірні України було передано близько 10 тис. книг.

Спливають роки, змінюються покоління, сучасний світ наповнюється новими викликами та подіями, але таких людей, як Степан і Роман Процики, свідомі українці мають ще довго пам'ятати.

Лохвиця, Полтавська область

Ділимося пресумною вісткою,
що 4 листопада 2021 р. Б.
відійшов від нас назавжди наш улюблений
Син, Чоловік, Батько, Брат і Вуйко

св. п.

д-р. Ігор Ястрембський

ветеринарний лікар
нар. 12 квітня 1957 р. Б.
власник ветеринарної клініки для малих звірят;
довголітній голова Об'єднання Українських Ветеринарних Лікарів.

Похоронні відправи відбулися
в Соборі свв. Володимира і Ольги в Чікаго.

У великому смутку залишилися:

- мама - Евстахія Ястрембська
- дружина - Тетяна з дітьми Оріяною та Доріяном
- сестра - Марта Ястрембська-Слемонс
з дітьми Тетяною та Адріяном
- та ближча і дальша родина.

Вічна Йому пам'ять!

Повідомляємо, що 17 вересня 2022 року
померла у віці 97 років

св. п. Інна Стратієнко

Похорон відбувся 28 вересня на православному цвинтарі
св. Андрія Первозваного у Савт Бавнд Бруку, Нью-Джерсі.

Залишила в глибокому смутку дочку Марту, сина д-ра Олександра
та внучок Марію та Анну-Лісу.

Пам'ять про неї буде завжди з нами!

Вічна їй пам'ять!

Родина

KULINSKI MEMORIALS
809 SOUTH MAIN STREET • MANVILLE, NJ 08835

Tel. 800-458-5467 • 908-722-3130 • Fax 908-253-0027
KulinskiMemorials@msn.com • KulinskiMemorials.com

- Служить українській громаді понад 60 років
- Понад 40 кольорів граніту до вибору
- Гравюри на замовлення
- Консультації вдома за домовленням
- Обслуговує клієнтів у трьох штатах (NJ, NY, PA)
- 5 хвилин від Українського цвинтаря св. Андрія
у С. Бавнд-Бруку, Н. Дж.

UNION FUNERAL HOME
LYTWYN & GRILLO
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
Nicholas J. Grillo, Manager

AIR CONDITIONED ROOMS
Обслуга ЩИРА і СЕРДЕЧНА
Our services are available
anywhere in New Jersey.

Також займаємося похоронами
на цвинтарі в С. Бавнд Бруку
і перенесенням тлінних останків
з різних країн світу.

UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Ave (corner of Stanley Terr.)
UNION, NJ 07083
908-964-4222
www.unionfuneralhome.com

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами
в **BRONX, BROOKLYN,**
NEW YORK і околицях

ДАНИЛО БУЗЕТА – директор
Родина **ДМИТРИК**

Peter Jarema Funeral Home, Inc.
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y. 10009
(212) 674-2568

VARSHAVSKY MONUMENTS
1152 Route 10 West, Suite N, Randolph, NJ 07869
862-219-5344
E-mail: VarshavskyMonuments@gmail.com

ПАМ'ЯТНИКИ ◆ **МАВЗОЛЕЇ**

Великий вибір граніту • Індивідуальний дизайн
Гравірування на граніті • Керамічні фотографії на пам'ятники
Замовлення, виготовлення і встановлення в штатах NJ/NY/PA

ШУКАЄТЕ НАЙКРАЩІ ДИВІДЕНДИ?

Члени СУМА заробляють

(As of 10/7/22)	Dividend	APY Rate	Min. Bal. to Earn APY
3-Month CD *	1.00	1.01	\$1,000
6-Month CD *	2.00	2.02	\$1,000
1-Year CD *	3.25	3.30	\$1,000
2-Year CD *	3.35	3.38	\$1,000
3-Year CD *	3.40	3.45	\$1,000
4-Year CD *	3.45	3.50	\$1,000
5-Year CD *	3.50	3.56	\$1,000
Money Market Up to \$49,999	1.25	1.26	\$50
Money Market \$50,000 & Up	2.00	2.02	\$50

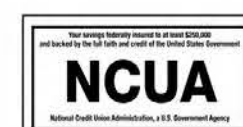
* Shares and IRA Certificates with higher balances receive a bonus percentage (see website for details)

All rates are subject to change without prior notice.

Відскануйте QR для
найновішої
інформації

Зателефонуйте нам або
надішліть SMS
914.220.4900
або надішліть нам електронний
лист на адресу
memberservice@sumafcu.org

Main Office:
125 Corporate Blvd.
Yonkers, NY 10701
P: 914.220.4900
F: 914.220.4090

Spring Valley, NY branch:
16 Twin Ave.
Spring Valley, NY 10977
P: 845.356.0087
F: 845.356.5335

Stamford, CT branch:
125 39 Clovelly Rd.
Stamford, CT 06902
P: 203.969.0498
F: 203.316.8246

New Haven, CT branch:
555 George St.
New Haven, CT 06511
P: 203.785.8805
F: 203.785.8677

www.sumafcu.org